هفته‌نامه اقتصادی، اجتماعی

اخبار آزاد مناطق

شماره ۱۹۵ - دوشنبه
۲۸ شهریور ماه ۱۴۰۱
سال چهارم
۷۰۰۰ تومان

در گفت‌وگوی اختصاصی با مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد مطرح شد:

برنامه هفتم توسعه کشور شاه‌بیت موجودیت مناطق آزاد

صفحه ٤ و ٥ را بخوانید

افشار فتح‌الهی، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم:
تبلور نقش آفرینی مناطق آزاد در اقتصاد ملی در برنامه هفتم توسعه

عیسی فرهادی، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی:
برنامه هفتم توسعه فرصتی برای تعریف و دستیابی به اهداف جدید

مجید کیانی، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس:
مناطق آزاد در آینه قانون برنامه هفتم توسعه کشور

نصرالله ابراهیمی، مسئول اداره سازمان منطقه آزاد چابهار:
الزامات تحقق گنج پنهان در سیاست‌های کلی نظام

سرمقاله

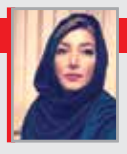

مرضیه حسینی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول

از برنامه ششم تا هفتم، از تنزل جایگاه تا حذف مناطق آزاد

ابلاغیه ۲۶بندی مقام معظم رهبری(مدظله‌العالی) در ارتباط با چارچوب‌های برنامه هفتم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی، بسیار هوشمندانه، آینده‌نگرانه، راهبردی و جامع است. این ابلاغیه نشان می‌دهد که رهبر انقلاب اسلامی ضمن رصد دقیق شرایط موجود، به ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه کشور جهت ساماندهی جریان توسعه نیز توجه ویژه دارند.

البته امید می‌رود تدوین و تصویب‌کنندگان برنامه هفتم توسعه نیز، با نصب‌العین قرار دادن دقیق ابلاغیه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، شرایط بهره‌مندی بهینه از ظرفیت‌های کشور را به خوبی در این برنامه لحاظ نمایند.

یکی از پتانسیل‌های آماده و قوی ایران در راستای تسریع توسعه و ایجاد سازوکار اقتصادی مقاوم در مقابل تحریم‌های خارجی و تکانه‌های شدید داخلی، قطعا مناطق آزاد است؛ همان رژیم حمایتی سرمایه‌گذاری که مقام معظم رهبری در قالب بند۱۱ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی بر توانمندی‌ها و ظرفیت‌های آن صحه گذاشته و بر توسعه حوزه فعالیت آن تاکید نموده است.

متاسفانه سهم مناطق آزاد در برنامه ششم توسعه کشور در حد منفی و صدهزار البته مخرب بود. با مشاهده اثرات تخریبی تبصره واحده ماده۲۳ قانون برنامه ششم توسعه برای مناطق آزاد، به این باور نائل می‌شویم که این تبصره و مصوبه، سنگ بنایی شد تا نه تنها مناطق آزاد بهره مثبتی از برنامه ششم نصیب‌شان نگردد، بلکه زمینه ایجاد امواج سهمگین و نابودکننده اساس، کارویژه، موجودیت و ماهیت کارکردی بر علیه قوانین و مزایای آنها که در طول سال‌های اخیر ریل‌گذاری شده، ظرف ۶سال با لطایف‌الحیل مختلف در دستورکار قرار گیرد.

در مقام قیاس دوره زمانی تدوین برنامه ششم با هفتم چند نکته حائز اهمیت می‌نماید؛ نخست اینکه در زمان تدوین برنامه ششم توسعه، کسی که در مرکز پژوهش‌های مجلس مسئول پیگیری مفاد برنامه بود، امروز وزیر امور اقتصادی و دارایی کشور شده و همکار آن روز وی نیز، رئیس فراکسیون مناطق آزاد و ویژه اقتصادی است؟! آن زمان با محوریت این دو عزیز، مناطق آزاد در مجلس شورای اسلامی به بهانه نظارت‌ناپذیری و درواقع به دلیل مخالفت با روش مدیریتی دبیر فقید شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، مرحوم اکبر ترکان، که با حضور کاریزماتیک خود مانع تامین منافع عزیزان داخل دولت و نمایندگان دور دهم مجلس بود، زیر تیغ قانون متضاد با روح و فلسفه مناطق آزاد رفتند.

طرفه اینکه براساس مواد۵ تا ۲۷قانون چگونگی اداره مناطق آزاد، این سازمان‌ها نهادهایی مستقل بوده که صرفا براساس قانون منحصر به خود، در محدوده جغرافیایی اداره می‌شوند و قوانین و مقررات دیگری را یارای تعدی و تعمیم به آن نیست. از سوی دیگر تنزل جایگاه دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از حوزه نهاد ریاست جمهوری در تخالف آشکار با قوانین اداری کشور بوده؛ چراکه دبیرخانه مزبور، دبیرخانه شورایی است که ریاست آن برعهده رئیس‌جمهور کشور است و در آن شورا علاوه‌بر معاونین رئیس‌جمهور، چندین وزیر عضویت داشته و دارای حق‌رأی در ارتباط با مسائل مربوط به مناطق آزاد می‌باشند.

سئوالی که ظرف ۶سال گذشته بی‌پاسخ مانده، این واقعیت است که اولا چگونه وزارت امور اقتصادی و دارایی قادر به انجام شرح وظایف اعضای شورای‌عالی است؟! اگر قرار بر اجرای قانون و مقررات مناطق آزاد تجاری–صنعتی بود که در برنامه‌های چهارم و پنجم، دولت و مجالس مختلف در چارچوب مواد۳۵ و ۱۱۲ برنامه‌ها، به‌دنبال اجرای ماده۲۷ قانون مناطق آزاد که همان تفویض اختیار و اعطای شانیت و جایگاه دولت کوچک و نماینده عالی دولت در منطقه به سازمان منطقه آزاد در هر منطقه نبودند!؟ اگر قرار بر تعهدپذیری بود که ایده شکل‌گیری قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور شکل نگرفته و به تصویب مجلس و شورای نگهبان نمی‌رسید و در ماده۶۵ آن بر جایگاه مناطق آزاد تاکید نمی‌شد، که شده است؛ اما کسی وقعی به قانون نمی‌نهد (نه نهاد دولت و نه مجلس). از سوی دیگر این مصوبه در مخالفت آشکار با بند۱۱ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی قرار دارد. نیاز به واگویه کردن نیست که عزیزان چقدر بر ادعای ولایتمداری نشسته، اما در عمل برخلاف منویات ایشان در حوزه مناطق آزاد عمل کرده‌اند.

حال که در فصل تدوین قانون برنامه هفتم توسعه قرار داریم، بیم آن می‌رود که همان اتفاق مضر مجددا درخصوص مناطق آزاد تکرار شود که غلبه رخ دادن آن براساس تجربه برنامه‌نویسی و اجرای مدل برنامه ششم، بیشتر ارزیابی می‌شود؛ چراکه ائتلاف نماینده و رئیس فراکسیونی که با دبیر زاویه پیدا کرده و منتقد روش مدیریتی دبیر شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به دلیل عدم فرمانبرداری از معرفی نیروی انسانی برای پست‌های کارشناسی و مدیریتی است، با وزیری که مدعی و به‌دنبال تصاحب و مالکیت بر دبیرخانه شورایعالی و دخالت در امور جاری، مدیریتی و قانونی مناطق آزاد بنابر قانون خودنوشت است، اجازه نمی‌دهد امیدوار به آخر و عاقبت سهم و جایگاه مناطق آزاد «از» و «در» قانون برنامه هفتم توسعه کشور باشیم!

فلذا لاجرم موظف به صدور زنگ و ناقوس هشدار و انذار به مسئولین دبیرخانه و سازمان‌های مناطق آزاد هستیم؛ چراکه در بر همان پاشنه قبلی می‌چرخد و اگر شما فکر می‌کنید که پیش از تمهید مقدمات و رایزنی‌های لازم در هیات دولت و مجلس شورای اسلامی می‌توانید در برنامه هفتم توسعه سهم درخوری برای مناطق آزاد اخذ نمایید، متاسفانه باید گفت که شاید کمی ساده‌انگاری باشد؛ زیرا به هرحال در مورد چارچوب برنامه‌های اقتصادی کشور در برنامه هفتم، وزیر اقتصادی قرار است نظر نهایی را ارائه دهد که در مورد مناطق آزاد کم‌لطف است و در مجلس اصلی‌ترین گروهی که باید در حمایت از مناطق آزاد برخیزند، فراکسیون مناطق آزادی است که رئیس آن، امروز تبدیل به منتقد مناطق آزاد شده است! حال خود قضاوت کنید، ریش و قیچی دست عزیزانی است که ریشه مناطق آزاد را در برنامه ششم به چند تار موی نازک کاهش دادند.

نکته مهمی که باید در بخش پایانی تجزیه و تحلیل خود موردتوجه قرار داد، این اصل است که بازیگران اصلی این برنامه (از زمان حضور در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی) در سال۹۶، بازی رسانه‌ای و هم‌افزایی نمایندگان مجلس را علیه مرحوم ترکان به راه انداختند که براساس آن به هدف خود که همان تنزل جایگاه دبیرخانه شورایعالی و مناطق آزاد بود، دست یابند؛ در این دوران نیز پس از ریل‌گذاری خوبی که در قوانینی همچون تعمیم پرداخت مالیات بر ارزش افزوده، ابطال‌های قوانینی چون فعالیت بانک خارجی، طرح پیشنهادی اصلاح قانون مناطق آزاد (نابودی مشوق‌های قانونی) و... را دریافت نموده‌اند و با تعمیم قوانین سرزمین اصلی به مناطق آزاد و عدم فرمانبرداری از منویات مقام معظم رهبری، مشروعیت و حرمت قانون که همان عهد و تعهد فی مابین دولت و مردم در راستای قابل پیش‌بینی بودن آینده است را از حیز انتفاع خارج نمودند، حالا و در پرده آخر برنامه یک‌دهه‌ای خود به‌دنبال خدشه‌دار کردن تداوم فعالیت دبیری هستند که همچون مرحوم ترکان گوش به فرمان نیست، تا از قبل این اقدام، با تضعیف آینده کاری او، طرح حذف مناطق آزاد را عملیاتی سازند!

سئوالی که باقی می‌ماند این واقعیت است که هدف عزیزان از تخریب مناطق آزاد و به زعم خود بازسازی آن براساس نظرات خود چیست؟ در شرایط تحریمی، تلاش مقام معظم رهبری و دولت جهت توسعه مناسبات اقتصادی کشورمان با بلوک‌های اقتصادی چون اتحادیه اقتصادی اوراسیا، سازمان همکاری شانگهای، فعال‌سازی کریدورهای بین‌المللی عبوری از کشور که از مناطق آزاد عبور می‌کنند و میل روسیه برای توسعه همه‌جانبه روابط با کشور عزیزمان؛ تضعیف و نابودی مزایا و معافیت‌های قانونی مناطق آزاد، اگر اقدامی خلاف منافع ملی و بازی در زمین دشمنان ملک و ملت نیست، پس چیست؟!

بنابراین پیش از تدوین برنامه و یا تقریر متنی که حاوی خواسته‌ها و انتظارات مناطق آزاد از برنامه هفتم توسعه کشور است، باید به فکر چگونگی فرآیند تایید و تصویب آن باشید؛ چراکه نوشتن‌ها در این مملکت ظاهرا زمانی ارزش و اعتبار دارند که قدرتی پشت آن باشند، وگرنه صرفا سیاهه‌ای بر روی کاغذ است و بی‌محتوا...

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت:

تحقق جذب گردشگر ورزشی با تکمیل زیرساخت‌های ورزشی جزیره کیش

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش گفت: با تکمیل شدن زیرساخت‌های ورزشی، سیاست این سازمان درخصوص جذب گردشگر ورزشی درحال محقق شدن است.
مهدی کشاورز از برنامه‌ریزی برای میزبانی از ۱۲رویداد ورزشی در سطح ملی و بین‌المللی در کیش خبر داد و اظهار داشت: با توجه به تسریع در ایجاد زیرساخت‌های ورزشی به‌ویژه اسکواش، تنیس و فوتبال، در تلاش هستیم شرایط را برای برگزاری رویدادهای بزرگ بین‌المللی و توسعه صنعت گردشگری بیش از پیش فراهم نماییم.
وی بر نقش صنعت گردشگری ورزشی در ایجاد منابع پایدار تاکید کرد و اذعان نمود: جزیره فوتبالی از دیگر رویدادهای مهم در سطح ملی و بین‌المللی است که با توجه به رویداد جام‌جهانی۲۰۲۲ قطر تنظیم و طراحی شده و در سه‌ماه آینده در جزیره کیش برگزار می‌گردد.
مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش با اشاره به فعالیت ۴۴هیات ورزشی در جزیره کیش و تدوین برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برای هر یک از آنها، افزود: اهداف برنامه کوتاه‌مدت در رشته‌های ورزشی که ضعیف هستند ولی از ظرفیت‌های قابل‌قبولی در کیش برخوردار می‌باشند، قهرمانی در سطح استان؛ و در میان‌مدت و بلند مدت به ترتیب درخشش در سطح ملی و بین‌المللی است و سازمان منطقه آزاد کیش از تمام ورزشکارانی که در این رقابت‌ها افتخارآفرینی کنند، حمایت می‌نماید.
کشاورز با قدردانی از تمامی دست‌اندرکاران برگزاری رقابت‌های نشنال کلوز اسکواش و بخش خصوصی به عنوان حامی مالی تامین جوایز این مسابقات، قهرمانی علیرضا شاملی و فرشته اقتداری را در این رقابت‌ها تبریک گفت و اظهار کرد: به واگذاری کارها و مشارکت با بخش خصوصی اعتماد راسخ داریم و اعتقاد داریم بخش خصوصی رکن مهم و پابرجا در اجرای طرح‌های توسعه‌ای و برگزاری رویدادهای مهم است.
وی همچنین از برگزاری ۳رویداد ورزشی دیگر در رشته اسکواش تا پایان سال در جزیره کیش خبر داد و افزود: مسابقات آسیایی مسترز اسکواش و راکتبال مردان و زنان ۲۵ تا ۲۹مهرماه، مسابقات ۱۰هزار دلاری PSA با حضور ورزشکاران مطرح داخلی و خارجی از ۲۳ تا ۲۶بهمن‌ماه و مسابقات بین‌المللی کیش جونیور در رده سنی ۱۱ تا ۱۹سال پسران و دختران با جایزه ۵هزار دلاری ۱۵ تا ۱۹اسفندماه در جزیره کیش برگزار می‌شود.
رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در پایان خاطرنشان کرد: همچنین در سطح رویدادهای ملی ورزشی نیز، جزیره کیش شاهد برگزاری جشنواره استعدادیابی و پرورش استعدادهای دختر و پسر سنین کمتر از ۹ و ۱۱سال در ۱۶ تا ۱۸آذرماه سال جاری است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اعلام کرد:

احداث اولین دیواره یخ چهار فصل دنیا در جزیره زیبای کیش

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش گفت: اولین دیواره یخ‌نوردی مصنوعی کشور و تنها دیواره یخ چهار فصل دنیا در جزیره زیبای کیش افتتاح می‌شود.
مهدی کشاورز با اعلام این خبر افزود: اولین دیواره مصنوعی یخ‌نوردی کشور با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و با حمایت فدراسیون کوه‌نوردی و صعودهای ورزشی، در روز اول مهرماه سال جاری در جزیره زیبای کیش افتتاح خواهد شد.
مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش با اشاره به هدفگذاری انجام شده درخصوص احیای ظرفیت‌های موجود و خلق مزیت‌های جدید در حوزه گردشگری جزیره کیش اظهار داشت: برنامه عملیاتی جامعی برای توسعه گردشگری ورزشی کیش طراحی شده و اکنون با همت بخش خصوصی توانمند و همکاران پرتلاش سازمان منطقه آزاد کیش، گام‌به‌گام درحال اجرای این برنامه جامع هستیم و احداث این دیواره یخ‌نوردی، به برگزاری رویدادهای ملی و بین‌المللی جذاب در این رشته ورزشی پرطرفدار در جزیره زیبای کیش منجر خواهد شد.
همچنین، رئیس فدراسیون کوه‌نوردی و صعودهای ورزشی نیز با اشاره به بدیع بودن این اتفاق در سطح کشور اظهار کرد: دیواره یخی کیش که به همت مجموعه پنگوئن کیش احداث شده است، دارای ۱۵متر ارتفاع و ۳۵تن وزن است که به دلیل داخل سالن بودن آن، تنها دیواره چهار فصل دنیا محسوب می‌شود.
رضا زارعی تاکید کرد: بر روی این دیواره امکان برگزاری مسابقات سرعت دونفره یا دوئل وجود دارد و آبان‌ماه سال جاری به مناسبت روز و هفته کیش، یک رویداد بین‌المللی بر روی این دیواره برگزار خواهد گردید.
لازم به ذکر است، همزمان با افتتاح این دیواره یخی در روز اول مهرماه، مسابقاتی با حضور ۱۵یخ‌نورد برتر کشور بر روی این دیواره برگزار خواهد شد.

با پیگیری‌های سازمان منطقه آزاد کیش صورت پذیرفت:

افزایش پروازها به مقصد کیش جهت ارائه خدمات شایسته به گردشگران و ساکنان

مسیر پروازی شرکت تازه تاسیس آساجت توسط هواپیمای امپرائر۱۴۵ از تهران-کیش-تهران با هدف افزایش پروازها و رونق گردشگری و اقتصادی راه‌اندازی شد.
براساس این گزارش، با پیگیری‌های لازم و در راستای تحقق رونق گردشگری و ارائه خدمات شایسته به گردشگران و ساکنان کیش، شرکت هواپیمایی آساجت از ۲۲شهریورماه، مسیر پروازی خود را از تهران به مقصد کیش راه‌اندازی نمود.
شرکت هواپیمایی آساجت، پس از شرکت‌های هواپیمایی «کیش، ایران‌ایر، ایران‌ایرتور، زاگرس، ماهان، تابان، آسمان، آتا، قشم، کاسپین، فالی‌پرشیا، پارس، معراج، ساها، کارون، وارش و پویا و چابهار» به عنوان نوزدهمین شرکت هواپیمایی است که در ارائه خدمات شایسته به مسافرین از فرودگاه کیش و بالعکس فعالیت می‌کند.
همچنین، با پیگیری‌های سازمان منطقه آزاد کیش و مسئولان فرودگاه بین‌المللی کیش، شرکت هواپیمایی چابهار نیز از ۲۰شهریور پروازهای خود را در مسیر پروازی کیش-تهران-کیش آغاز کرده است.
شرکت هواپیمایی چابهار با بهره‌گیری از هواپیمایMD، شنبه تا چهارشنبه هر هفته در مسیر کیش-تهران و بالعکس برای جابه‌جایی مسافرین و گردشگران فعالیت می‌کند.
لازم به ذکر است، تلاش مسئولان منطقه آزاد کیش در راستای ارائه خدمت شایسته و جلب رضایتمندی حداکثری کیشوندان و گردشگران همچنان ادامه دارد.

معاون عمرانی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد کیش اظهار کرد:

حوزه سیما و منظر شهری، نوعی سرمایه‌گذاری برای جزیره کیش است

معاون عمرانی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد کیش اجرای سیاست‌های کنترلی در حوزه سیما و منظر شهری را نوعی سرمایه‌گذاری برای جزیره کیش برشمرد و بر سختگیری در اجرای نما علاوه‌بر کیفیت مصالح تاکید کرد.
سعید پورزادی برگزاری نخستین جلسه کارگروه نما، سیما و منظر شهری جزیره کیش را برای بررسی مسائل مهمی ازجمله انحرافاتی در نمای برخی ساختمان‌ها و مجتمع های مسکونی، میادین و برخی معابر شهری یا المان‌های فنی و سازه‌ای در ادوار خاص و تدوین ضابطه‌هایی در این خصوص عنوان نمود.
وی در تشریح این موضوع گفت: سنگ‌های بی‌کیفیتی که در نمای برخی ساختمان‌های کیش به چشم می‌خورد، با ساختار، ایده‌های طرح‌های جامع، اسناد بالادستی و اقلیم جزیره سنخیت و همخوانی ندارد و در شأن کیش نیست؛ بنابراین تمامی موارد به مرور زمان موجب آلودگی‌های بصری شده و ساختار و کیفیت تحت‌تاثیر قرار می‌گیرد.
معاون عمرانی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد کیش افزود: برخی نماهای شهری، فضاها و طراحی‌های شهری اعم از میادین و معابر که طرح‌های نامطلوبی در آنها اجرا شده و یا میادینی که در مبادی ورودی و خروجی در اجرای آنها کم‌کاری شده، اعتراضات ساکنان و گردشگران را به همراه داشته است.
پورزادی بر اهمیت برگزاری جلسات کارگروه نما، سیما و منظر به صورت منظم تاکید کرد و گفت: ضابطه‌مند شدن نما، سیما و منظر شهری به دو بخش تقسیم می‌شود: یکی صدور پروانه ساختمان‌های عمومی، دولتی و بخش خصوصی و بخش دیگر فضاهای شهری، میادین، معابر خیابانی و مبادی ورودی و خروجی که باید در هر جلسه از کمیته مطرح شود تا دستورکارهای مشخص و ضابطه‌های طرح جامع در آن بررسی و مناطقی که ضابطه‌ای برای آن تعریف نشده با استفاده از مشاور ضابطه‌مند شوند.
وی همچنین با اشاره به این‌که چگونگی اصلاح و بهسازی میادین سطح شهر ازجمله مسائل مهم کارگروه است و در جلسات کارگروه مطرح، بررسی و جمع‌بندی خواهد شد، بیان داشت: در صورت نیاز، در این خصوص مسابقه و فراخوان برگزار و در نهایت نظر داور و یا مشاور طرح انتخاب و تصویب می‌شود و بودجه لازم نیز در جلسات مصوب و ابلاغ خواهد شد و پیمانکار نیز توسط شرکت عمران، آب و خدمات به‌کارگیری و امور تسریع می‌شود.
معاون عمرانی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد کیش با اشاره به فرصت کوتاه باقی مانده تا برگزاری جام‌جهانی تصریح کرد: قرار بود تا یکسری گذرها تعریف و میادین اصلاح و نورپردازی‌ها انجام شود، برگزاری جلسات این کمیته در گردش صحیح فعالیت‌ها، تدوین درست ضوابط، نظارت‌های مستمر و تسریع در تامین بودجه و تعریف پروژه‌ها بسیار موثر است و باید از این فرصت استفاده بهینه داشته باشیم.
پورزادی تاکید کرد: اعضای این کمیته باید ترکیبی از مجموعه معاونت عمرانی و زیر بنایی سازمان منطقه آزاد کیش و شرکت عمران، آب و خدمات و در صورت نیاز مشاور یا مشاوران طرح باشند، که در جلسات بعدی در این خصوص نیز تصمیم‌گیری خواهد شد.
معاون عمرانی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد کیش در پایان خاطرنشان کرد: به اقتضای موضوعات در ابعاد مختلف، این جلسات باید هر ماه حداقل یک‌بار برگزار شود تا به فضای مطلوب و دلخواه شهری دست یابیم.
همچنین، سرپرست مدیریت طراحی، اطلاعات جغرافیایی و طرح جامع کیش نیز در این جلسه ضمن تاکید بر ضرورت تشکیل این کارگروه گفت: بخش مهمی از شکل‌گیری جزیره زیبای کیش در گرو ایجاد کارگروه مذکور می‌باشد که از نیازهای چندین ساله سازمان بوده که اخیرا با راهبری آقای پورزادی معاون عمرانی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد کیش به سرانجام رسید.
شهرام جودت افزود: در سال‌های گذشته، ضابطه‌های اختصاصی برای چند منطقه جزیره کیش از جمله فاز Eصفین طراحی و قوانین تخریب و نوسازی برای آن تدوین شد که یکی از پیوست‌های آن نیز درخصوص نما بود؛ در محور مروارید و امیرکبیر نیز ضابطه اختصاصی برای آن تصویب کردیم و هر سرمایه‌گذار موظف بود به غیر از بحث پلان، فرآیندی به نام «تصویب و تایید نما» را پیگیری نماید. درحال حاضر نیز با اجرای این قوانین شاهد نماهای مطلوب در محور مروارید می‌باشیم.
وی اظهار داشت: نشانه‌شناسی‌ها در منطقه نوبنیاد به خوبی رعایت نشده و تفاوت چندانی با ساختمان‌سازی‌های تهران ندارد، درحالی که دغدغه معاونت عمرانی در بحث سیما و منظر این است که اگر گردشگری عکسی از کیش مخابره کرد، نشانه‌ها کاملا مشهود باشد و در نگاه اول مخاطب تشخیص دهد عکس از جزیره گرفته شده است و به عنوان مکان گردشگری، در بازارها، فازهای خدماتی و مسکونی تمایز سیما و منظر وجود داشته باشد.
سرپرست مدیریت طراحی، اطلاعات جغرافیایی و طرح جامع کیش افزود: شرکت عمران، آب و خدمات به عنوان دبیر کارگروه نما، سیما و منظر شهری، ضابط اجرایی مصوبات کمیته است تا از ضوابط تدوین شده صیانت کند.
وی با بیان این که محور گردشگری یکی از امور در دستورکار جلسات این کارگروه است، گفت: سیما و منظر شهری در محور گردشگری باید درخور شأن جزیره کیش باشد که در خصوص این مبحث به زودی اعلام‌نظر خواهد شد.
جودت در بخش دیگر به فضای سبز شهری اشاره کرد و اظهار داشت: تولید و نگهداری فضای سبز در اقلیم کیش کار بسیار دشواری است، با این حال پلکانی و چندلایه بودن فضای سبز در نقاط مختلف جزیره، فضای بسیار زیبایی برای بیننده ایجاد کرده است.
به گفته جودت؛ بحث فضاهای سبز میادین و بولوارهای ما نقشی بسیار اساسی در جذب دیدگاه و ادراک فضای شهر توسط گردشگر دارد و شبکه معابر باید به‌گونه‌ای طراحی شود که ساکنان و گردشگران به خوبی از آن بهره ببرند.
سرپرست مدیریت طراحی، اطلاعات جغرافیایی و طرح جامع کیش در پایان خاطرنشان کرد: طرح ساماندهی سواحل و به‌دنبال آن احساس نیاز به زیباسازی و نورپردازی غیر از روشنایی معابر در شب، جداره‌سازی‌های شهری و بدنه سازی معابر، استفاده از مصالح همجنس و همگون با اقلیم کیش است؛ تاکید ما بر ممنوعیت استفاده از نمای سنگ در جزیره، استفاده از طرح‌ها، رنگ‌ها و المان‌های متمایز از سرزمین اصلی و مختص کیش و به حداقل رساندن سبک‌های نامتجانس و نامانوس می‌باشد.

مدیرعامل شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش اعلام کرد:

بهره‌مندی بیش از ۲۴هزار نفر مسافر از خدمات بندری کیش

اداره کل بنادر شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش اعلام کرد: در مردادماه سال جاری به تعداد ۲۴هزار و ۶۸۵نفر از سرنشینان خودروهای سواری و شناورها به مقصد کیش، خدمات بندری ارائه کرده است.
مدیرعامل شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش با بیان این‌که در مردادماه سال جاری، تعداد ۲هزار و ۸۵۵خودرو سواری توسط ۵۴۹شناور از مبادی ورودی و خروجی جزیره کیش ترددداشتند، گفت: براساس آمار ارائه شده، تعداد ۱۲هزار و ۳۱۹نفر مسافر ورودی و ۱۲هزار و ۳۶۶مسافر خروجی از خدمات بندری کیش بهره‌مند شدند.
عزت‌الله محمدی درخصوص آمار ورودی و خروجی مسافران از طریق شناورها به مقصد کیش، اظهار داشت: مرداد امسال به تعداد ۶هزار و ۳۰۷مسافر ورودی و تعداد ۶هزار و ۹۵۸مسافر خروجی از طریق شناورها خدمات شایسته‌ای در امور بندری کیش ارائه شده است.
وی افزود: تعداد ۶هزار و ۱۲نفر مسافر ورودی و تعداد ۵هزار و ۴۰۸مسافر خروجی سرنشینان خودورهای بودند که مردادماه سال جاری به مقصد کیش سفر کردند که در مقایسه با سال گذشته به ترتیب رشد ۲۴۷درصدی و ۶۴درصدی را نشان می‌دهد.
محمدی اذعان نمود: مرداد امسال ورود انواع خودروها به جزیره کیش و بالعکس در مقایسه با سال گذشته، ۴۸درصد افزایش داشته است.
مدیرعامل شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش در پایان از هوشمندسازی بنادر کیش خبر داد و خاطرنشان کرد: ضمن هوشمندسازی بنادر در حوزه خدمات‌رسانی به گردشگران دریایی و همچنین مبادلات کالا و... نیز براساس زمان‌بندی صورت گرفته درحال پیاده‌سازی است.

لازم به ذکر است، بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش به عنوان دو شاهراه اصلی ورود و خروج این منطقه محسوب می‌شود که عملیاتی شدن پروژه‌های نیمه‌تمام و توسعه زیرساختی در اولویت نخست شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های منطقه آزاد کیش قرار گرفته است.

اخبار منطقه آزاد کیش

معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش عنوان کرد:

نقش‌آفرینی هنرمندان تئاتر در فرهنگ‌سازی جامعه جزیره کیش

معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش گفت: سیاست این سازمان حمایت و بهره‌مندی از توان و ظرفیت‌های هنرمندان بومی ازجمله هنرمندان تئاتر در اجراهای داخل و خارج جزیره است.
یاسر شاه‌پیری در نشست صمیمی با هنرمندان تئاتر کیش، با اشاره به نقش پر رنگ هنرمندان تئاتر در فرهنگسازی جامعه اظهار کرد: هنرمندان تئاتر با به‌کارگیری از هنر خود که آن را عامل سرزندگی و حیات جامعه می‌دانم، می‌توانند در فرهنگ‌سازی جامعه کیش نقش‌آفرینی کنند.
وی از برنامه‌های سازمان متبوع خود با رویکرد «رویداد محوری» در حوزه فرهنگسازی خبر داد و گفت: با مشارکت فعال و پویای جوامع هنری؛ برنامه‌های متنوع و مخاطب‌پسند در نیمه‌دوم سال در حوزه فرهنگسازی اجرا خواهد شد.
معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت: ترغیب جوانان به ازدواج، ایجاد نشاط و پویایی در جامعه، آموزش‌های کیشوندی، مهارت‌های زندگی، پیشگیری از اعتیاد، روز کیش، بهره‌گیری از دانش روانشناسان برای جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی، رعایت محیط‌زیست و توسعه فعالیت‌های آموزشی ازجمله رویدادهای برنامه‌ریزی شده در معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش است.
شاه پیری با بیان این آماده دریافت پیشنهادات هنرمندان کیش در مسیر فرهنگسازی موضوعات مدنظر در جامعه به‌ویژه در حوزه کودک و طنز هستیم، افزود: هنرمندان تئاتر می‌توانند با تدوین اجراهای مختلف همسو با این رویدادها و همزمان با آنها، در مسیر فرهنگسازی و اعتلای هنر گام بردارند و از حمایت‌های این سازمان بهره‌مند شوند.
وی با تجزیه و تحلیل راه‌های توسعه بیش از پیش هنر نمایش در کیش، بر همدلی و همفکری هنرمندان و سازمان تاکید کرد و گفت: برگزاری مداوم دوره‌های آموزشی، کارگاه‌های تئاتر و کلاس‌های استعدادیابی و برگزاری جشنواره‌ها ازجمله تئاتر کافه ساحلی و تبدیل آنها به عنوان برند گردشگری، ازجمله مواردی است که با همکاری سازمان و هنرمندان تئاتر در جزیره کیش قابلیت اجرایی دارد.
معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش ضمن قدردانی از حضور هنرمندان در این جلسه اظهار امیدواری کرد که با ایجاد هم‌افزایی و همدلی بیشتر، خدمات هنری و فرهنگی بیشتری به کیشوندان و گردشگران ارائه شود.

حمایت معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش صورت گرفت:

برگزاری نمایشگاه عکس عکاسان عاشورایی در کیش

نمایشگاه عکس عکاسان عاشورایی با همکاری و حمایت معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش و در راستای ترویج فرهنگ عاشورایی مورد استقبال گسترده هنرمندان جزیره قرار گرفت.
پس از اعلام فراخوان عمومی این طرح در رسانه‌ها و فضای مجازی، تعداد ۴۵عکاس نسبت به ارسال عکس برای شرکت در این طرح اقدام کرند و در مجموع، ۳۵۰قطعه عکس به دبیرخانه ارسال شد.
پس از انجام داوری و کارشناسی هنری، ۳۶قطعه عکس از ۲۲عکاس جهت چاپ و نمایش در نمایشگاه عکس عکاسان عاشورایی کیش، در مسجد امام حسن مجتبی(ع) و در جوار مزار شهدای گمنام با حضور جمعی از مسئولان، هنرمندان و عکاسان جزیره کیش در معرض دید عموم مردم قرار گرفت.
لازم به ذکر است، آثار برگزیده این رویداد از امیر حدادی، امیرضا سیم‌ریز، امیرحسین یگانه، بهنام بهارلو، تینا رنجبر، زهرا بهاری، زهرا نوری، زینب مختاری، سمیه زارع‌پور، سمیه نوبهار، شیدا پوریوسف، عباس ولدی، علیرضا سلمانی، کوروش زارع‌پور، فرناز رجبی، فرخنده کریمیان، فرین علی‌نیا، مژگان شیخی، ملیحه ذاکررضوی، مریم جهانبازی، محمود خاکباز و مرتضی اخ‌نیا به نمایش گذاشته شد.

با حضور ۴۰بانوی کارآفرین کیش انجام پذیرفت:

افتتاح بازارچه هفتگی صنایع‌دستی و غذاهای محلی مهنورا در کیش

نخستین بازارچه هفتگی صنایع‌دستی و غذاهای محلی جزیره کیش در ورودی اسکله تفریحی روبه‌روی محل دائمی نمایشگاه صنایع دستی مهنورا افتتاح شد.
نخستین بازارچه هفتگی صنایع‌دستی و غذاهای محلی جزیره کیش با حضور ۴۰بانوی کارآفرین کیش شامگاه پنجشنبه ۲۴شهریورماه آغاز به کار کرد.
در این بازارچه گلچینی از هنر دستان بانوان هنرمند و کارآفرین کیش اعم از صنایع‌دستی، غذاهای بومی و محلی، انواع شیرینی و ترشیجات عرضه می‌شود و در راستای حمایت از بانوان هنرمند جزیره و ارائه محصولات آنها دایر شده است.
گفتنی است، تئاتر کوتاه، پاتوق کودکان دریا، موسیقی از دیگر برنامه‌هایی است که در این بازارچه اجرا می‌گردد.
شایان ذکر است، بازارچه هفتگی صنایع‌دستی، دست‌سازها و غذاهای محلی کیش، پنجشنبه هر هفته از ساعت۱۹ تا ۲۲ روبه‌روی نمایشگاه صنایع دستی مهنورا، ورودی اسکله تفریحی برگزار می‌شود.

در دیدار مدیرکل بنادر و دریانوردی گیلان با مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی مطرح شد:

توسعه اقتصاد دریامحور با بهره‌مندی از ظرفیت بنادر منطقه آزاد انزلی

حسین یونسی مدیرکل بنادر و دریانوردی گیلان همراه با معاونین خود با عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی دیدار و پیرامون توسعه همکاری مابین بنادر انزلی و کاسپین و افزایش خدمات بندری به تجار و بازرگانان گفت‌وگو کردند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در این نشست با اشاره به لزوم تقویت بنادر حوزه منطقه آزاد انزلی در بخش زیرساخت و بازاریابی، اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های گیلان، بهره‌گیری از اقتصاد دریامحور بوده و با توجه به ظرفیت‌های بنادر انزلی و کاسپین لازم است بازاریابی مشترک به منظور شناسایی فرصت‌های تجاری بین حوزه اقتصادی اداره کل بنادر و سازمان منطقه آزاد انزلی انجام شود.

عیسی فرهادی در ادامه، گردشگری دریایی را یکی دیگر از ظرفیت‌های موجود بین دو بندر دانست و افزود: با توجه به بهره‌مندی استان گیلان از مواهب طبیعی و استقبال گسترده گردشگران، فراهم نمودن زیرساخت‌های گردشگری ازجمله امکان سفرهای دریایی ما بین دو بندر و سایر بنادر گیلان یکی دیگر از مواردی است که باید از سوی دو مجموعه پیگیری و اجرا شود تا علاوه‌بر افزایش فرصت‌های گردشگری موجب ماندگاری گردشگر در منطقه و استان شود.

همچنین، مدیرکل بنادر و دریانوردی گیلان در این نشست با اشاره به همسو بودن فعالیت‌های بنادر انزلی و کاسپین گفت: دید رقابتی بین بندر انزلی و کاسپین وجود ندارد و هدف دو مجموعه کمک به بنادر محدوده منطقه آزاد به منظور توسعه زیرساخت‌های تجاری و سرعت بخشیدن به تخلیه و بارگیری رفع نیاز تجار و بازرگانان است.

حسین یونسی در ادامه با اشاره به اینکه ارائه خدمات بندری و ایمنی در بندر کاسپین با سازمان بنادر بوده، افزود: آمادگی لازم به منظور استقرار یدکش اداره کل بنادر گیلان در بندر کاسپین وجود داشته و به منظور توسعه خدمات و تجار و بازرگانان اقدامات لازم با تشکیل کارگروه تخصصی و بررسی نیازها انجام می‌شود.

لازم به ذکر است، در این نشست که معاونین و مدیران سازمان منطقه آزاد انزلی نیز حضور داشتند، به لزوم تقویت کریدورهای تجاری، تشکیل کارگروه فنی به منظور افزایش بهره‌گیری از مزیت‌های منطقه آزاد انزلی در محدوده ۴۰هکتاری از اراضی محدوده مجتمع بندر انزلی نیز اشاره شد.

گفتنی است، در پایان دیدار مدیرکل بنادر و دریانوردی گیلان از ظرفیت‌های مجتمع بندری کاسپین و برج مراقبت این مجتمع بازدید به عمل آورد.

در نشست مشترک نماینده مردم انزلی و اعضای شوراهای اسلامی و دهیاران منطقه با عیسی فرهادی عنوان شد:

خدمت به جامعه روستایی، وظیفه ویژه سازمان منطقه آزاد انزلی

جلسه مشترک شورای اداری سازمان با ریاست عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، با حضور احمد دنیامالی نماینده مردم شهرستان بندر انزلی در مجلس شورای اسلامی و اعضای شوراهای اسلامی و دهیاران پنج روستای این منطقه به منظور بررسی مسائل و مشکلات روستاهای محدوده منطقه برگزار شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در این نشست با تاکید بر اینکه خود از خانواده روستایی بوده و به روستازادگی خود افتخار می‌کند؛ خدمت به جامعه روستایی را وظیفه همه مسئولین دولتی به‌ویژه سازمان منطقه آزاد انزلی عنوان کرد و اظهار داشت: با توجه به درخواست‌های مطرح شده که در حوزه عمران روستایی و در شرح وظایف و توان سازمان می‌باشد، ایجاد و تکمیل طرح‌ها و درخواست‌های عنوان شده در اولویت کاری قرار گیرد و یکی از مهم‌ترین این درخواست‌ها تقدم در اشتغال‌زایی طرح‌های سرمایه‌گذاری است که تاکنون انجام شده و ادامه خواهد داشت.

عیسی فرهادی، معاونت‌های عمرانی، اقتصادی و فرهنگی سازمان متبوع خود را مسئول پیگیری درخواست‌ها و نیازمندی‌های روستاییان که ولی‌نعمتان این منطقه محسوب می‌شوند، معرفی نمود و گفت: همکاری و حضور دهیاران و اعضای شورا در قالب برگزاری جلسات کاری منظم با معاونت‌های تخصصی، بیش از گذشته امری الزامی است و در عین حال با اخذ نظر مسئولین روستا، برای هر یک از روستاها، طرح عمرانی و عمران روستایی مخصوص به خود جهت اجرا در سال آتی در ردیف برنامه‌های کاری سازمان منطقه آزاد انزلی قرار گیرد.

همچنین، نماینده مردم بندر انزلی در مجلس شورای

اسلامی با اشاره به حسن‌نظر و سابقه مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، مهم‌ترین خواسته اهالی این منطقه را دیده شدن و اشتغال‌زایی بیان کرد و افزود: درخواست بنده و آقای فرهادی از شما، عدم تغییر کاربری اراضی است؛ چراکه فروش آینده و هویت زندگی روستایی گیلان است.

احمد دنیامالی، افزایش همکاری و نشست با بدنه مدیریتی سازمان منطقه آزاد انزلی را زمینه‌ساز افزایش تعامل و همکاری روستاییان و برنامه‌های توسعه‌ای منطقه ارزیابی و اظهار کرد: حمایت از کسب و کارهای خانگی به‌ویژه در زمینه صنایع‌دستی، فرصت مناسبی جهت خوداشتغالی است و در این میان برگزاری نمایشگاه و فروشگاه عرضه جهت فروش مستقیم توسط منطقه آزاد انزلی می‌تواند در تحقق این هدف موثر باشد.

گفتنی است، در ابتدای این نشست اعضای شوراهای اسلامی و دهیاران روستاهای منطقه به بیان دغدغه‌های محلی، زیست محیطی، عمران روستایی، اشتغال‌زایی و کاهش اخذ عوارض در قبال دریافت مجوزهای فعالیت از سوی سازمان منطقه آزاد انزلی به اظهارنظر پرداختند که با دستور موافق مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی همراه بود.

در دیدار عیسی فرهادی با رئیس سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری دانشگاه تهران توافق شد:

تبدیل منطقه آزاد انزلی به پایلوت فعالیت‌های استارت‌آپی خاورمیانه

در راستای عملیاتی‌سازی راهبرد تعیین شده از سوی مقام معظم رهبری در سال ۱۴۰۱، یعنی سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین»؛ عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با علی مبینی‌دهکردی معاون دانشگاه و رئیس سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری دانشگاه تهران درخصوص سازوکارهای گسترش همکاری‌ها در زمینه حمایت از کسب و کارهای نوین و شرکت‌های دانش‌بنیان به بحث و تبادل‌نظر پرداختند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در این دیدار با بیان ظرفیت‌ها و فرصت‌های منحصربه‌فرد این منطقه در زمینه‌هایی همچون نزدیکی به تهران و قطب‌های جمعیتی-صنعتی کشور، ترانزیت و کریدورهای بین‌المللی و بهره‌مندی از زیرساخت‌های مناسبی همچون دو بندر انزلی و کاسپین، اظهار داشت: با تکمیل طرح ملی اتصال به خط ریل سراسری، منطقه آزاد انزلی به مرکز ثقل مراودات کشورهای حوزه دریای خزر و بستری برای فعال‌سازی کریدورهای شمال-جنوب و چین، قزاقستان، ایران ارتقاء می‌یابد.

عیسی فرهادی با اشاره به تبدیل شدن منطقه متبوع خود به یکی از قطب‌های اصلی گردشگری کشور با ورود بیش از ۷میلیون گردشگر در طول سال، به بیان توانمندی‌های علمی و دانشگاهی استان گیلان پرداخته و رویکرد سازمان منطقه آزاد انزلی را توجه و حمایت از دانش، تجاری‌سازی علم و ارتباط دانشگاه و صنعت و تجارت عنوان کرد و گفت: با توجه به روابط گسترده این منطقه با روسیه و ظرفیت پیش آمده در توسعه روابط با اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، آمادگی خود را برای هرگونه همکاری در زمینه‌های مختلف مرتبط با تحقیقات کاربردی در حوزه‌های مرتبط با منطقه آزاد انزلی با محوریت افزایش همکاری‌های بین‌المللی موسسات و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور کشور اعلام می‌کنیم.

همچنین، رئیس سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری دانشگاه تهران با بیان گزارشی از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های سازمان متبوع خود در زمینه‌های مختلف پژوهشی، مشاوره‌ای و کسب و کارهای نوین، تصریح کرد: با توجه به ظرفیت‌های موجود و افق پیش‌روی این منطقه، و توانمندی‌های موجود در این دانشگاه و شرکت‌های همکار، دانشگاه تهران به‌دنبال تبدیل منطقه آزاد انزلی به پایلوت فعالیت‌های استارت‌آپی خاورمیانه است.

علی مبینی‌دهکردی با اشاره به کامل بودن قطعات پازل توانمندی‌های بندری، تولیدی-صنعتی و فرآوری کالا؛ خدمات متنوع تجاری و به‌ویژه گردشگری، افزایش ظرفیت‌های موجود را لازمه پاسخگویی منطقه آزاد انزلی به ظرفیت‌های جدید همکاری‌های اقتصادی خود در قالب کریدورهای بین‌المللی، اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای حوزه دریای کاسپین اعلام کرد و افزود: در هرگونه همکاری اولویت دانشگاه تهران، حفظ اکوسیستم و بایسته‌های زیست محیطی استان گیلان است و با توجه به عزم راسخ دوطرف، در آینده نزدیک منطقه آزاد انزلی به قطب تربیت و فعالیت‌های استارت‌آپی منطقه و عرصه‌ای برای حضور شرکت‌های دانش‌بنیان تبدیل می‌شود.

گفتنی است، در این دیدار که معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان و اعضای هیات مدیره سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری دانشگاه تهران حضور داشتند دوطرف درخصوص توسعه همکاری‌های فی مابین در قالب تفاهم‌نامه منعقده دانشگاه با دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، شروع به کار دفتر نمایندگی دانشگاه در منطقه و امکان‌سنجی طرح تبدیل منطقه آزاد انزلی به یک دانش شهر با تکیه بر ظرفیت‌های متنوع موجود آن به توافق رسیدند.

در جریان دیدار عیسی فرهادی با مدیرعامل ایران خودرو مورد توافق قرار گرفت:

صادرات محصولات ایران‌خودرو به بازار اوراسیا از کریدور منطقه آزاد انزلی

عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با مهدی خطیبی مدیرعامل گروه ایران خودرو دیدار کرده و درخصوص راهکارهای توسعه همکاری‌های دوجانبه به بحث و تبادل‌نظر پرداختند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در این نشست با ارائه تحلیلی مقایسه‌ای از ظرفیت‌ها و فرصت‌های موجود در منطقه متبوع خود به‌ویژه در زمینه‌های حمل و نقلی با وجود دو بندر انزلی و کاسپین در محدوده منطقه، تولید و فرآوری کالا، قرار گرفتن در مسیرهای ترانزیت بین‌المللی کالا و توانمندی‌های متنوع در حوزه گردشگری با توجه به نزدیکی به نقاط پرتراکم جمعیتی کشور، اظهار داشت: مزیت منحصربه‌فرد منطقه آزاد انزلی فرصت ارتباط با بازارهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا با محوریت روسیه و قزاقستان است، که در قالب دو کریدور شمال-جنوب و چین، قزاقستان، ایران، و تفاهم‌نامه‌های مختلف همکاری دو و چندجانبه با کشورهای مزبور به منظور کاهش

هزینه‌های تمام‌شده تولید و واردات کالاهای اساسی جهت بهره‌برداری فعالین اقتصادی و تولیدکنندگان داخلی از سوی این سازمان فعال‌سازی و یا ایجاد شده است.

عیسی فرهادی اشاره‌ای به ابراز علاقه بسیار زیاد دولت و سرمایه‌گذاران روس جهت گسترش همکاری با طرف ایرانی و فعال بودن مسیر تامین مواد اولیه کارخانجات صنعتی کشورمان از طریق چین و قزاقستان کرد و با تصریح بر عزم راسخ دولتمردان دو کشور ایران و روسیه برای افزایش بیش از پیش مناسبات اقتصادی دو و چندجانبه، اضافه کرد: با اتصال این منطقه به خط ریل سراسری شاهد تسهیل، توسعه و تسریع در فرآیند حمل‌ونقل کالا میان بازارهای چین و غرب آسیا، اوراسیا و جنوب خلیج‌فارس و هند خواهیم بود؛ موضوعی که به عنوان یک اولویت ملی در دستورکار سازمان منطقه آزاد انزلی قرار دارد و بر این اساس گسترش همکاری با شرکت‌های مطرح خودروساز کشور در راستای حمایت از تولیدات ملی و اقتصاد مقاومتی چه در قالب کاستن از هزینه‌های تولید و چه به صورت صادرات به بازارهای منطقه‌ای، راهبرد اساسی سازمان منطقه آزاد انزلی است.

همچنین، مدیرعامل مجموعه ایران خودرو با استقبال از پیشنهادات مطرح شده از سوی مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، خود را آشنا با ظرفیت‌های این منطقه بیان کرد و گفت: منطقه آزاد انزلی علاوه‌بر جاذبه‌های گردشگری، اقلیمی و نزدیکی به پایتخت کشور، از موقعیت فوق‌العاده‌ای در ارتباط با کشورهای حاشیه دریای کاسپین و اوراسیا برخوردار می‌باشد. بر این اساس استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های ترانزیتی و صادراتی آن منطقه باید در دستورکار قرار گیرد.

مهدی خطیبی، از توافقات مجموعه تحت مدیریت خود با شرکت‌های روسی جهت صدور خودروهای سبک و سنگین به همراه فروش قطعات خودرو خبر داد و اظهار داشت: می‌توان در مسیر تامین مواد اولیه از مقصد چین و صدور محصولات تولیدی به بازار روسیه و اوراسیا، با منطقه آزاد انزلی همکاری داشت.

گفتنی است، در حاشیه این جلسه مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با مهدی داداشی زین‌الدین قائم‌مقام ایران خودرو که مسئول اجرای توافقات صورت گرفته با این سازمان است، نشستی تخصصی در زمینه سازوکار تامین مواد و قطعات اولیه و گسترش همکاری‌های فی مابین، برگزار نمود.

اخبار منطقه آزاد انزلی

در نشست مشترک هیات بلاروس با مدیران منطقه آزاد انزلی مورد بررسی قرار گرفت:

امکان‌سنجی همکاری و سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه اتحادیه اقتصادی اوراسیا

با سفر هیات اقتصادی و گمرکی بلاروس به منطقه آزاد انزلی، این هیات ضمن دیدار و گفت‌وگو با معاونین و مدیران سازمان منطقه آزاد انزلی، از مجموعه مجتمع بندری کاسپین و واحدهای صنعتی این منطقه بازدید کردند.

براساس این گزارش، در نشست مشترک وحید طالب‌پور معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری، امین افقی معاون بندری و حوزه خزر و مهدی کاظمیان مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل، همراه با مدیران سازمان منطقه آزاد انزلی و همچنین ارتسیمیف معاون مدیر کل کنترل گمرکی در کمیته گمرکی بلاروس، ماتسیفسکی معاون مدیر کل آژانس فعالیت‌های اقتصادی بین‌المللی (زیرنظر کابینه وزرای بلاروس)، خودین، رایزن سفارت بلاروس در ایران حضور داشتند.

در این نشست معاونین منطقه آزاد انزلی ضمن تاکید بر ظرفیت‌های منطقه آزاد انزلی در زمینه سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه‌های صنعتی، واردات و صادرات و ترانزیت کالا و همچنین رشد و توسعه زیرساخت‌های بندری و لجستیکی اشاره کردند.

معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد انزلی با اشاره به رشد توسعه صادرات کالا از منطقه آزاد انزلی طی ماه‌های اخیر بیان کرد: منطقه آزاد انزلی توانسته است در مسیر توسعه و تقویت ارتباطات با کشورهای حوزه اوراسیا چه در بخش صادرات محصولات تولیدی خود و چه در بخش صادرات محصولات صنایع داخل کشور موفق عمل کند.

وحید طالب‌پور عنوان نمود: با توجه به توانمندی کشور بلاروس در حوزه فرآوری چوب‌های جنگلی و تولید چوب خام این آمادگی در چندین واحد تولیدی صنایع چوب در منطقه آزاد انزلی وجود دارد که با سرمایه‌گذاری مشترک با طرف بلاروس در حوزه پردازش و صادرات فرآورده‌های چوبی و سلولزی به کشورهای همسایه، همکاری نمایند.

وی اضافه کرد: منطقه آزاد انزلی در حوزه صنایع پوشاک هم مزیت رقابتی دارد و هم‌اکنون بیش از ۲۰واحد تولیدی در این بخش فعالیت دارند و تمایل به صادرات محصولات خود به بلاروس دارند.

معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد انزلی خاطرنشان کرد: برای فعالیت شرکت‌های بلاروس در منطقه جهت احداث واحد تولیدی آماده همکاری در بخش ثبت شرکت، صدور مجوزات و ورود ماشین‌آلات و مواد اولیه هستیم.

همچنین، معاون امور بندری و حوزه خزر سازمان منطقه آزاد انزلی نیز با اشاره به اشتراکات دو کشور در بهره‌مندی از مزایای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، ایجاد فرآیندهای احداث سومین شهرک صنعتی آن را موجب افزایش حضور سرمایه‌گذاران دانست و با تاکید بر حمایت از توسعه فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان، نوآور و فناور و اجرای مفاد توافق‌نامه همکاری‌های گمرکی کشورمان با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، تشریح کرد: سرعت بخشیدن به طرح ملی اتصال منطقه آزاد انزلی به خط ریل سراسری در دستورکار قرار دارد که موجب اتصال بندر کاسپین به بنادر جنوبی کشور و نیز تکمیل زیرساخت‌ها ازجمله رشد و توسعه بندرکاسپین، ورود کشتی‌های رو-رو، افزایش ظرفیت انبارها و سیلوهای کالاهای اساسی می‌شود.

گفتنی است، در ادامه، هیات بلاروس از زیرساخت‌های بندری، صنعتی و گردشگری منطقه آزاد انزلی بازدید کردند.

شایان ذکر است، نزدیکی فاصله منطقه آزاد انزلی به پایتخت، آب و هوای معتدل و نیز تسهیل امور مربوط به نحوه ثبت شرکت و سرمایه‌گذاری، همراه با ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های مناسب، از نکات قابل توجه بیان شده توسط هیات بلاروس بوده که تمایل آنان را جهت سرمایه‌گذاری در نخستین منطقه آزاد شمال کشور افزون نموده است.

با حضور معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی انجام شد:

افتتاح و بهره‌برداری از ۶طرح عمرانی و زیربنایی در اداره کل بنادر و دریانوردی گیلان

با حضور معاون وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان بنادر و دریانوردی کشور و رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، ۶طرح عمرانی در محدوده اداره کل بنادر و دریانوردی گیلان واقع در شهرستان بندر انزلی، با اعتبار بیش از ۱۴۹ میلیارد تومان افتتاح و به بهره‌برداری رسید.

براساس این گزارش، ۵پروژه عمرانی با اعتبار دولتی و یک پروژه نیز با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در مجتمع بندری انزلی افتتاح شد که با بهره‌برداری از این پروژه‌ها، برای ۲۳۶نفر فرصت شغلی ایجاد شد. بهره‌برداری از باشگاه ملوانان با اعتبار ۱۸۳ میلیارد ریال، تعمیرات اساسی چمن ورزشی بندر با اعتبار ۱۵۰ میلیارد ریال و تامین برق ساحلی برای کشتی‌های پهلو گرفته در مجتمع بندری انزلی با اعتبار ۱۰۰ میلیارد و ۵۰میلیون ریال ازجمله این پروژه‌ها بود.

ازسوی دیگر، لایروبی فاز اول تالاب انزلی با اعتبار ۱۵۳ میلیارد ریال و اتمام لایروبی بندر آستارا با اعتبار ۶۷۰میلیارد ریال از دیگر پروژه‌های در دستورکار این مراسم بود.

سیلوی غلات ۵۰هزار تنی با سرمایه‌گذاری ۲۳۷میلیارد ریالی بخش خصوصی و اشتغال‌زایی برای ۳۰نفر در بندر انزلی، آخرین طرح افتتاح شده در این رویداد بود که به بهره‌برداری رسید.

لازم به ذکر است، محدوده بندری اداره کل بنادر و دریانوردی استان گیلان، جزو محدوده منطقه آزاد انزلی بوده و بر این اساس منطقه دارای دو بندر انزلی و کاسپین می‌باشد.

گفتنی است، در این برنامه علاوه‌بر امام‌جمعه شهرستان بندر انزلی و فرماندار این شهرستان، معاونین و مدیران و مشاورین سازمان منطقه آزاد انزلی نیز حضور داشتند.

در گفت‌وگوی اختصاصی با مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد مطرح شد:

برنامه هفتم توسعه کشور، شاه‌بیت موجودیت مناطق آزاد

گزارش:
مرضیه حسینی

ابلاغیه رهبر معظم انقلاب اسلامی(مدظله العالی) در ارتباط با اعلام رئوس برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در راستای تعیین خط‌مشی‌های عالی نظام از سوی معظم‌له، امیدواری‌ها را به تسریع در فرایند تدوین و تکمیل برنامه هفتم توسعه که اتفاقا مدت‌زمان اجرای آن (۱۴۰۰-۱۴۰۴) نیز به پایان رسیده است، تقویت نمود.

برنامه ششم توسعه با وجود استمرار در اجرا بیش از موعد مقرر، به هیچ عنوان تامین‌کننده اهداف و منافع اساسی مناطق آزاد نبود و حتی این برنامه فتح‌الباب مخربی درخصوص مناطق آزاد در سیستم تصمیم‌گیری کشور بود. تبصره واحده ماده۲۳ قانون برنامه ششم توسعه با قرار دادن دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ذیل وزارت عریض و طویل امور اقتصادی و دارایی، ضمن تضعیف جایگاه مدیریتی مناطق آزاد و دبیرخانه، باعث گردید جهت‌های گوناگونی البته با مدیریت یک تیم خاص، بر علیه قانون و مزایای مناطق آزاد در طول عمال اخیر شکل گیرد و آزادی و استقلال اقتصادی و مدیریتی آنها را از حیز انتفاع ساقط نماید. حال به نظر می‌رسد وقت آن است که دلسوزان، مدیران و مسئولین بدنه مناطق آزاد، با جدیت در راستای تامین منافع این مناطق و جلوگیری از ایجاد وضعیتی مشابه وضعیت برنامه قبلی، در برنامه هفتم توسعه کشور تلاش و همت نمایند. رئوس کلی ابلاغیه مقام معظم رهبری حاوی ظرفیت‌های بسیار مطلوبی جهت طرح درخواست‌ها و اهداف مناطق آزاد و تقویت جایگاه آنها در نظام اقتصادی کشور است.

به همین منظور، تیم تحریریه نشریه با دغدغه‌مندی فراوان، در این شماره تلاش کرده است با ارائه نقطه‌نظرات مدیران محترم عامل سازمان‌های مناطق آزاد تجاری-صنعتی، چارچوبی جهت ارائه برنامه‌ای اصولی و منطقی از سوی دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی فراهم نماید.

جایگاه مناطق آزاد در برنامه‌های توسعه کشور

◆ در قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ به اجرا درآمد؛ نخستین بار شاهد حضور واژه و مفهوم تحت عنوان مناطق آزاد در ادبیات برنامه‌نویسی ایران هستیم، ذیل ماده واحده که شامل تبیین هدف‌های کلی، خط‌مشی‌ها، هدف‌های کمی، سیاست‌های کلی است. در تبصره‌های۱۹ و ۲۰، به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اشاره شده است که براساس تبصره۱۹ به دولت اجازه داده می‌شود که حداکثر در سه نقطه از نقاط مرزی کشور، مناطق آزاد تجاری-صنعتی تاسیس نماید و در تبصره۲۰ به منظور پشتیبانی تولید، گمرک ایران و سازمان بنادر و کشتیرانی موظفند حداکثر ظرف شش‌ماه از تاریخ تصویب این قانون، مناطق ویژه حراست شده‌ای را در مبادی ورودی و یا گمرکات داخلی جهت نگهداری به صورت امانی مواد اولیه و قطعات و ابزار و مواد تولیدی که بدون انتقال ارز وارد می‌شود، تاسیس نمایند. ورود کالا از مناطق مذکور جهت مصرف داخلی، تابع مقررات صادرات و واردات خواهد بود. صاحبان کالا می‌توانند بدون هیچ‌گونه تشریفات کالای وارداتی خود را از مبادی مذکور، از کشور خارج نمایند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

◆ در قانون برنامه دوم که از سال۱۳۷۴ تا ۱۳۷۸ به طول انجامید، در تبصره۲۷ ماده واحده اهداف کلان کیفی و کمی خط‌مشی‌های اساسی و سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله دوم اشاره به مناطق آزاد شده که براساس آن تصریح شده که: مدیریت مناطق آزاد تجاری-صنعتی نسبت به ایجاد مراجع ساده‌تر و تقویت دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی اقدام نمایند.

در ماده۴۷ نیز تصریح شده: به منظور ایجاد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و تقویت همکاری‌های بین‌المللی، اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری در جهت انجام ماموریت‌های محوله، از مزایای قانونی مناطق آزاد درخصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض، سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی برخوردار گردند.

از سوی دیگر در ماده۷۵، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف شده است با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، به منظور بهره‌گیری از قابلیت‌ها و مزیت‌های سرزمین در راستای ارتقاء نقش و جایگاه بین‌المللی کشور و تعامل موثر در اقتصاد بین‌المللی، راهبردها و اولویت‌های آمایشی ذیل را در قالب برنامه‌های اجرایی از ابتدای برنامه چهارم، به مرحله اجرا درآورد، که در بند اول به مناطق آزاد اشاره شده است:

الف) بهره‌گیری مناسب از موقعیت و توانمندی‌های عرصه‌های مختلف سرزمین، برای توسعه علم و فناوری و تعامل فعال با اقتصاد جهانی، از طرق مختلف ازجمله تعیین مراکز و پارک‌های فناوری علمی، تحقیقاتی، تخصصی و همچنین تعیین نقش و عملکرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی.

◆ در قانون برنامه پنجم توسعه که از سال۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ به طول انجامید، ابتدا در قالب تبصره ماده۲۰، به این مناطق اشاره شده که براساس آن دانشگاه‌های کشور، حسب مورد به تشخیص وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تصویب شورای گسترش وزارتخانه‌های مربوط، می‌توانند نسبت به تاسیس شعب در شهر محل استقرار خود یا دیگر شهرها و مناطق آزاد داخل کشور و نیز در خارج کشور به صورت خودگردان و با دریافت شهریه از داوطلبان اقدام کنند.

اما نقطه تفاوت و اوج این قانون برنامه، اضافه شدن سرفصل مناطق آزاد به مواد نظام برنامه‌نویسی میان‌مدت کشور در قالب ماده۱۱۲ بود که براساس آن به منظور ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفا نقش موثر آنها در تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق، هم‌پیوندی و تعامل اثرگذار اقتصاد ملی با اقتصاد جهانی و ارائه الگوی توسعه ملی در بخش‌های مختلف:

الف) مدیران سازمان‌های مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام منطقه محسوب می‌شوند و کلیه وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های اجرایی دولتی مستقر در این مناطق به استثناء نهادهای دفاعی و امنیتی به عهده آنها است. سازمان‌های مناطق آزاد منحصرا براساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی و اصلاحات بعدی آن و قانون کار اداره می‌شوند.

تبصره۱: واگذاری وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های تحت نظر مقام معظم رهبری، با موافقت ایشان صورت می‌پذیرد.

تبصره۲: اختیارات فرمانداری در مورد مصوبات شوراهای اسلامی شهر و روستا در مناطق آزاد به مدیر سازمان منطقه آزاد واگذار می‌شود.

ب) کالاهای تولید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به هنگام ورود به سایر نقاط کشور به نسبت مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه و قطعات داخلی که کار رفته در آن، تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

تبصره۱: مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای خارجی به‌کار رفته در تولید، مشروط به پرداخت حقوق ورودی، در حکم مواد اولیه و کالای داخلی محسوب می‌شود.

تبصره۲: مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کالاهای تولید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که در گذشته از سایر نقاط کشور به منطقه ارسال شده و در تولید و یا پردازش محصولی که به کشور وارد می‌شود، به کار گرفته شود، در حکم مواد اولیه تلقی می‌گردد و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

ج) هزینه‌های بندری مربوطه به طبق قوانین جاری از کشتی‌ها و شناورها باب خدمات بندری دریافت می‌شود، در صورتی که این بنادر توسط بخش‌های بندری خارجی و مناطق آزاد تجاری-صنعتی در محدوده منطقه آزاد ایجاد شده باشند، توسط سازمان‌های مناطق آزاد مربوطه اخذ می‌گردد. مناطق آزاد مجازند نسبت به تبدیل و تخصیص کشتی‌ها طبق قوانین جاری به بین‌المللی اقدام نمایند.

د) مبادلات کالا بین مناطق آزاد و خارج از کشور و نیز سایر مناطق آزاد از کلیه عوارض (به استثناء عوارض موضوع ماده۱۰۰ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷)، مالیات و حقوق ورودی معاف می‌باشند.

هـ) به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی، ایجاد نمایندگی دانشگاه‌های داخلی و معتبر خارجی بر طبق اعلام وزارتخانه‌های ذی‌ربط و تاسیس دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت قوانین مربوط مجاز است.

و) محدوده‌ای که مناطق آزاد تجاری-صنعتی با رعایت ملاحظات امنیتی و دفاعی که به تایید ستاد کل می‌رسد، به فاصله هشتصد متر از قلوه خاکی مناطق آزاد تعیین می‌گردد و از امتیازات قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی ایران مصوب۱۳۷۲/۶/۷ و اصلاحات بعدی آن برخوردار است.

ز) به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد، مناطق آزاد مکلفند موظفند حداقل یک‌درصد از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاها و خدمات این مناطق را از طریق نهادهای حمایتی به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.

◆ در قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که از سال۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ به اجرا درآمد، در قالب ماده۱۶۸ که در ارتباط با واردکنندگان کیرندهای تلویزیونی رنگی اشاره‌ای به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی شده که براساس آن کیرندهای تلویزیونی وارداتی از طریق مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی و نیز همراه مسافر مشمول حکم این ماده می‌شوند، که براساس آن کلیه تولیدکنندگان کیرنده تلویزیونی موظفند عوارض موضوع این ماده را حداکثر طی مدت سه‌ماه از تاریخ فروش به حساب مربوطه نزد خزانه واریز کنند. در غیر این صورت مشمول جریمه دیرکرد به ازای هر سال ۲۰درصد خواهند شد.

◆ اما در قانون برنامه چهارم که دوره زمانی سال۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ را شامل می‌شد، در ماده۳۵ به تفصیل درخصوص مناطق آزاد تعیین وظیفه شده است. براساس این ماده، دولت مکلف است به منظور اعمال مدیریت واحد و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در مناطق آزاد اقدامات زیر را انجام دهد:

الف) مدیریت سازمان‌های مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام اجرایی منطقه محسوب شده و کلیه دستگاه‌های اجرایی مستقر در مناطق آزاد به استثنای دستگاه‌های نهادی دفاعی و امنیتی مکلف هستند ضمن رعایت مفاد(۲۷) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد مصوب۱۳۷۲/۶/۷ نسبت به اصلاح و رفع مغایرت‌های قوانین خود با مقررات مناطق آزاد اقدام نمایند.

ب) وزارتخانه‌های سازمان‌ها، موسسه‌ها و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت در حیطه وظایف قانونی ضمن هماهنگی با سازمان‌های مناطق آزاد، خدمات از قبیل برق، آب مخابرات، سوخت و سایر خدمات را با نرخ‌های مصوب جاری در همان منطقه جغرافیایی از کشور به مناطق آزاد ارائه خواهند نمود.

ج) کالاهای تولید یا پردازش شده در مناطق آزاد هنگام ورود به سایر نقاط کشور به میزان مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه داخلی و قطعات داخلی به‌کار رفته در آن مجاز و تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف خواهد بود.

تبصره: مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای خارجی به‌کار رفته در تولید، مشروط به پرداخت حقوق ورودی در حکم مواد اولیه و کالای داخلی محسوب می‌شود.

د) حقوق، عوارض و هزینه‌های بندری که طبق قوانین جاری از کشتی‌ها و شناورها باب خدمات بندری دریافت می‌شود، در صورتی که این بنادر و لنگرگاه‌ها توسط بخش‌خصوصی و تعاونی و یا مناطق آزاد ایجاد شده باشند، توسط سازمان مناطق آزاد مربوطه اخذ می‌گردد. مناطق آزاد مجازند نسبت به ثبت و تخریص کشتی‌های بین‌المللی اقدام نمایند.

هـ) محدوده ایی که قلمرو آن با رعایت مسائل امنیتی و دفاعی با پیشنهاد هیات وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید، از امتیازات قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب۱۳۷۲/۶/۷ و اصلاحات بعدی آن برخوردار خواهد بود.

و) مبادلات کالا بین مناطق آزاد و خارج از کشور و نیز سایر مناطق آزاد از کلیه حقوق ورودی، عوارض (به استثنای عوارض موضوع ماده۱۰۰ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب۱۳۷۲/۶/۷) و مالیات معاف می‌باشند.

ز) در زمینه گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در چارچوب ضوابط و مقررات قانونی و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی نسبت به صدور مجوز جهت ایجاد دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی اقدام نمایند.

در ماده۴۷ نیز تصریح شده: به منظور ایجاد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و تقویت همکاری‌های بین‌المللی، اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری در جهت انجام ماموریت‌های محوله، از مزایای قانونی مناطق آزاد درخصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض، سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی برخوردار گردند.

از سوی دیگر در ماده۷۵، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف شده است با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، به منظور بهره‌گیری از قابلیت‌ها و مزیت‌های سرزمین در راستای ارتقاء نقش و جایگاه بین‌المللی کشور و تعامل موثر در اقتصاد بین‌المللی، راهبردها و اولویت‌های آمایشی ذیل را در قالب برنامه‌های اجرایی از ابتدای برنامه چهارم، به مرحله اجرا درآورد، که در بند اول به مناطق آزاد اشاره شده است:

الف) بهره‌گیری مناسب از موقعیت و توانمندی‌های عرصه‌های مختلف سرزمین، برای توسعه علم و فناوری و تعامل فعال با اقتصاد جهانی، از طرق مختلف ازجمله تعیین مراکز و پارک‌های فناوری علمی، تحقیقاتی، تخصصی و همچنین تعیین نقش و عملکرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی.

◆ در قانون برنامه پنجم توسعه که از سال۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ به طول انجامید، ابتدا در قالب تبصره ماده۲۰، به این مناطق اشاره شده که براساس آن دانشگاه‌های کشور، حسب مورد به تشخیص وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تصویب شورای گسترش وزارتخانه‌های مربوط، می‌توانند نسبت به تاسیس شعب در شهر محل استقرار خود یا دیگر شهرها و مناطق آزاد داخل کشور و نیز در خارج کشور به صورت خودگردان و با دریافت شهریه از داوطلبان اقدام کنند.

اما نقطه تفاوت و اوج این قانون برنامه، اضافه شدن سرفصل مناطق آزاد به مواد نظام برنامه‌نویسی میان‌مدت کشور در قالب ماده۱۱۲ بود که براساس آن به منظور ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفا نقش موثر آنها در تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق، هم‌پیوندی و تعامل اثرگذار اقتصاد ملی با اقتصاد جهانی و ارائه الگوی توسعه ملی در بخش‌های مختلف:

الف) مدیران سازمان‌های مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام منطقه محسوب می‌شوند و کلیه وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های اجرایی دولتی مستقر در این مناطق به استثناء نهادهای دفاعی و امنیتی به عهده آنها است. سازمان‌های مناطق آزاد منحصرا براساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی و اصلاحات بعدی آن و قانون کار اداره می‌شوند.

تبصره۱: واگذاری وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های تحت نظر مقام معظم رهبری، با موافقت ایشان صورت می‌پذیرد.

تبصره۲: اختیارات فرمانداری در مورد مصوبات شوراهای اسلامی شهر و روستا در مناطق آزاد به مدیر سازمان منطقه آزاد واگذار می‌شود.

ب) کالاهای تولید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به هنگام ورود به سایر نقاط کشور به نسبت مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه و قطعات داخلی که کار رفته در آن، تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

تبصره۱: مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای خارجی به‌کار رفته در تولید، مشروط به پرداخت حقوق ورودی، در حکم مواد اولیه و کالای داخلی محسوب می‌شود.

تبصره۲: مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کالاهای تولید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که در گذشته از سایر نقاط کشور به منطقه ارسال شده و در تولید و یا پردازش محصولی که به کشور وارد می‌شود، به کار گرفته شود، در حکم مواد اولیه تلقی می‌گردد و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

ج) هزینه‌های بندری مربوطه به طبق قوانین جاری از کشتی‌ها و شناورها باب خدمات بندری دریافت می‌شود، در صورتی که این بنادر توسط بخش‌های بندری خارجی و مناطق آزاد تجاری-صنعتی در محدوده منطقه آزاد ایجاد شده باشند، توسط سازمان‌های مناطق آزاد مربوطه اخذ می‌گردد. مناطق آزاد مجازند نسبت به تبدیل و تخصیص کشتی‌ها طبق قوانین جاری به بین‌المللی اقدام نمایند.

د) مبادلات کالا بین مناطق آزاد و خارج از کشور و نیز سایر مناطق آزاد از کلیه عوارض (به استثناء عوارض موضوع ماده۱۰۰ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷)، مالیات و حقوق ورودی معاف می‌باشند.

هـ) به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی، ایجاد نمایندگی دانشگاه‌های داخلی و معتبر خارجی بر طبق اعلام وزارتخانه‌های ذی‌ربط و تاسیس دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت قوانین مربوط مجاز است.

و) محدوده‌ای که مناطق آزاد تجاری-صنعتی با رعایت ملاحظات امنیتی و دفاعی که به تایید ستاد کل می‌رسد، به فاصله هشتصد متر از قلوه خاکی مناطق آزاد تعیین می‌گردد و از امتیازات قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی ایران مصوب۱۳۷۲/۶/۷ و اصلاحات بعدی آن برخوردار است.

ز) به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد، مناطق آزاد مکلفند موظفند حداقل یک‌درصد از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاها و خدمات این مناطق را از طریق نهادهای حمایتی به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.

افشار فتح‌الهی، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم:
تبلور نقش‌آفرینی مناطق آزاد در اقتصاد ملی در برنامه هفتم توسعه

افشار فتح‌الهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در گفت‌وگو با نشریه، به تبیین برنامه هفتم توسعه پرداخت و نقاط قوت و ضعف برنامه‌های توسعه کشور درخصوص مناطق آزاد را برشمرد.

وی بر لزوم نقش و جایگاه مناطق آزاد در اقتصاد ملی و بین‌المللی با لحاظ ظرفیت‌های مناطق آزاد در برنامه هفتم توسعه تاکید کرد.

فتح‌الهی اظهار داشت: همان‌گونه که مستحضر هستید برنامه‌های پنج‌ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی... در کشور ما اجرایی می‌شوند؛ برنامه‌هایی که اساس توسعه‌ای آینده محسوب و براساس آنها نقشه‌راه برای تک‌تک نقاط کشور تبیین می‌گردد و طبیعتا همه دولت‌ها نیز ملزم به رعایت این برنامه‌ها هستند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم ادامه داد: تاکنون در کشور شش برنامه توسعه را داشته‌ایم؛ در این برنامه‌های پنج‌ساله نیز آنهایی که نقاط مشترک دارد و در همه برنامه‌ها تکرار می‌شود با به عنوان قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه می‌آورند که اتفاقا مسائل مربوط به مناطق آزاد در این قوانین دیده شد و به‌درستی جایگاه مستقل مناطق آزاد و لزوم تفویض اختیار کلیه دستگاه‌های اجرایی به مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد هم در برنامه‌های پنج‌ساله و هم در قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور آمده است.

فتح‌الهی افزود: با عنایت به این که درحال حاضر مسئولین مربوطه درحال تدوین برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه هستند، باید تاکید داشت نقش و ماموریت‌هایی که برای مناطق آزاد متصور می‌شوند، باعث می‌شود فرآیند توسعه با شتاب بیشتری در این مناطق طی شود و هدف عالی تعیین شده برای مناطق آزاد که همانا پیوند اقتصاد ملی به اقتصاد بین‌المللی است، محقق گردد.

وی اظهار کرد: از همان ابتدا که برنامه‌های پنج‌ساله توسعه در کشور تدوین شده، یک بند خاص برای مناطق آزاد در این برنامه‌ها در نظر گرفته شده است که نشان می‌دهد که این مناطق ظرفیت خاص و ویژه‌ای دارند در عین حال در بخش محیط زیست و منابع طبیعی در قالب ماده۳۸، دولت موظف است اقدامات زیر را در جهت حفاظت از محیط‌زیست به عمل آورد:

الف) نظارت بر ارزیابی راهبردی محیط‌زیست در سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای و ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح‌های بزرگ کلیه دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های خصوصی و تعاونی، نهادهای عمومی غیردولتی در پهنه سرزمینی ازجمله مناطق آزاد تجاری-صنعتی براساس شاخص‌ها، ضوابط و معیارهای پایداری محیط زیست.

در بند(الف) ماده۳۸ نیز تصریح شده است: سازمان‌های مناطق آزاد مکلفند به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد، یک‌درصد از محل وصول عوارض ورود کالا و خدمات این مناطق را پس از واریز به خزانه کل کشور طبق بودجه سنواتی از طریق کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی برای اشتغال محرومان و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.

فتح‌الهی اذعان داشت: برای مثال در سال‌های اخیر اعمال محدودیت‌های ناشی از مصوبات ارزی دولت در مناطق آزاد شامل محدودیت‌های نقل و انتقال ارز و لزوم انجام ثبت سفارش برای کلیه کالاهای وارداتی، به پنج سرفصل: انتقال فناوری‌های پیشرفته؛ گسترش و تسهیل تولید؛ صادرات کالا و خدمات؛ تامین نیازهای ضروری؛ و در نهایت منابع مالی از خارج به حوزه عمل این مناطق در اجرای منویات معظم‌له، پرداخت.

بسیاری از قانون‌گذاران را دچار مشکلاتی نموده است. درحالی که براساس ماده۹ و ۱۰ آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد، خرید و فروش و نقل و انتقال ارز آزاد به خارج از کشور و برعکس نسبتا اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد است. همچنین با توجه به اینکه حضور و فعالیت شعب بانک‌های خارجی یک از پیش‌نیازهای مهم برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تسهیل مبادلات محسوب می‌شود، لذا فرهم نمودن بستر قانونی و ابزارهای فعالیت آن یکی از اولوی‌ت‌های مناطق آزاد است که لازم است مورد‌توجه قرار گیرد.

وی افزود: از دیگر موارد می‌توان به محدودیت منابع درآمدی مناطق آزاد در مقابل هزینه‌های تامین زیرساخت‌های مورد‌نیاز برای جذب سرمایه‌گذاری و عدم تناسب مصوبات مناطق آزاد ایران در رقابت با سایر مناطق آزاد کشورهای همسایه اشاره نمود.

فتح‌الهی در پاسخ به سوالی دیگر می‌بی‌ر اینکه چرا برنامه‌های قبلی درخصوص مناطق آزاد عاقبت مورد انتظار را نداشتند و درواقع به اهداف اصلی نرسیدند، اظهار نمود: همان طور که عنوان شد، مناطق آزاد منفک از شرایط سرزمین اصلی نبوده و در بررسی وضعیت دستیابی به اهداف این مناطق باید وضعیت شاخص‌های حوزه‌های مختلف کشورمان را مورد‌نظر قرار دهیم و وضعیت تحقق اهداف مناطق آزاد را با کل کشور پژوهش‌های مجلس، به طور کلی برنامه‌های توسعه کشور به دلایل مختلف درونی و بیرونی، نتوانسته‌اند به بخش‌هایی از اهداف تعیین شده دست یابند و این موضوع تا حدودی برای مناطق آزاد نیز صادق است؛ هر چند در مقایسه می‌توان گفت مناطق آزاد موفق‌تر عمل نموده‌اند. در مجموع می‌توان اذعان داشت تعیین اهداف مناطق آزاد در برنامه‌های توسعه کشور براساس پیش‌فرض‌ها و مزیت‌های مناطق صورت می‌گیرد، اما در مرحله اجرا، تسری قوانین دست و یاگیر فضای کسب و کار در نتیجه اصلی به مناطق آزاد (که در بسیاری از موارد با قوانین مناطق آزاد مغایرت دارد)، باعث جدر شدن این مناطق از اهداف تعیین شده می‌گردد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: موضوع دیگری که می‌تواند مورد‌توجه قرار گیرد، این است که مناطق آزاد در ایران معمولا در مرحله‌سازندایی و در مرحله مطروح و کمتر توسعه یافته شکل می‌گیرد و برای جذب سرمایه‌گذار و توسعه فعالیت‌های اقتصادی نیازمند تامین زیرساخت‌های مختلف می‌باشند؛ از سوی دیگر برای ایجاد زیرساخت در این مناطق، بودجه‌ای در نظام بودجه‌ریزی کشور لحاظ نمی‌شود و مناطق آزاد با تکیه بر منابع درآمدی محدود خود باید هزینه‌های اجرایی طرح‌های زیرساختی را فراهم نمایند که در نتیجه باعث طولانی شدن این فرایند می‌گردد؛ به طوری که در برای مناطق آزاد به خارج از کشور و مرحله به سر می‌برند و یا به تازگی آن را پشت سر گذارده‌اند و لذا سایر اهداف مطلوب تحت‌تاثیر این موضوع قرار می‌گیرد. به همین سبب مطلوب است که برنامه‌ریزی برای تخصیص بودجه ملی در جهت ایجاد و تکمیل زیرساخت‌های این مناطق با هدف توسعه جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی صورت گیرد.

عیسی فرهادی، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی:
برنامه هفتم توسعه، فرصتی برای تعریف و دستیابی به اهداف جدید

عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در گفت‌وگو با نشریه، به مهم‌ترین و ظرفیت‌های تهیه، صادراتی، ترانزیتی مناطق آزاد را تشریح کرد و بر توانمندی این مناطق در راستای توسعه دیپلماسی اقتصادی و همچنین همگرایی منطقه‌ای کشورمان با نگاه به کشورهای همجوار مناطق آزاد تصریح نمود.

وی اظهار داشت: در فرآیند بررسی راهکارها و سازوکارهای ایفای نقش موثر مناطق آزاد تجاری-صنعتی کشور در تحقق سیاست‌های کلی تعیین و ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری، ابتدا به سایک باید موثریه عنایت ایشان به مناطق آزاد در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی بود و از منظرگاه توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور در راستای دستیابی به پنج سرفصل: انتقال فناوری‌های پیشرفته؛ گسترش و تسهیل تولید؛ صادرات کالا و خدمات؛ تامین نیازهای ضروری؛ و در نهایت منابع مالی از خارج به حوزه عمل این مناطق در اجرای منویات معظم‌له، پرداخت.

فرهادی گفت: مناطق آزاد طرف دوسال ۹ال از اطلاق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، با چالش‌ها و فرصت‌های متنوعی جهت تحقق راهبردهای فوق مواجه بوده‌اند. فرصت‌هایی همچون برجام، توسعه همکاری‌ها با چین، ویروسه و هند که در قالب استراتژی توسعه روابط با شرق و حضور ایران در اتحادیه‌های اقتصادی همچون اوراسیا، سازمان همکاری شانگهای فرصت‌های پیش‌رو است؛ از قبل فرآیند توسعه کریدورهای بین‌المللی عبوری از کشورمان و در نهایت تصریحات موجود در قانون احکام دائمی توسعه کشور.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی افزود: در قیاس درهای برشمرده فوق، مناطق آزاد با چالش‌های مهمی مانند تبصره واحده ماده۲۳ قانون برنامه ششم توسعه که براساس آن حاکمیت مستقل دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از میان رفته و به زیرمجموعه وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل گردید؛ تعمیم قوانین و مقررات سرزمین اصلی به محدوده جغرافیایی مناطق آزاد از طریق دستورالعمل‌های دولتی و مصوبات قانونی مجلس شورای اسلامی، مواجه شدند. خروجی فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌گفته را می‌توان در برنامه هفتم توسعه کشور با بهره‌گیری از سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه، در دستورکار قرار داد.

وی ادعان نمود: محور نخست، معطوف به چگونگی تعیین جایگاه مناطق آزاد در توسعه روابط دو یا چندجانبه اقتصادی ایران است که می‌توان در چارچوب بهره‌برداری از فرصت‌های کریدورهای بین‌المللی، حضور فعال‌تر در کمیسیون‌های مشترک کشورمان با کشورهای همسایه در مسیر تحقق این راهبرد گام برداشت. هم‌اکنون دو کریدور شمال-جنوب و چین، قزاقستان، ایران، عربه تبلور توانمندی‌های این مناطق در معادلات فرامنطقه‌ای است. به عبارتی با تکیه بر چنین مزیت‌هایی علاوه‌بر ایفای نقش در همکاری‌های منطقه‌ای، مناطق آزاد می‌توانند خطه تحریم کشورمان را شکسته و بسترساز تشکیل بلوک اقتصادی با کشورهایی باشند که نیازمند فرصت‌ها و مزیت‌های ترانزیتی مستظهر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران است.

فرهادی ادامه داد: البته در این زمینه نمی‌توان از فرصت‌های بی‌نظیر ناشی از عزم جدی روس‌ها در دسترش همکاری‌های دو و چندجانبه در چارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیا به‌راحتی گذشت؛ فرصتی که منطقه آزاد انزلی در بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌ها و فرصت‌های آن، از مزیت‌های متنوع و منحصربه‌فردی برخوردار است. ناگفته پیدا است که مناطق آزادی همچون انزلی باتوجه به سابقه همکاری و انعقاد تفاهم‌نامه‌های همکاری با مناطق آزاد لوتوس آستراخان روسیه و اکتائو قزاقستان می‌توانند الگوی مناسبی برای ایجاد مناطق آزاد مشترک باشند؛ طرفه اینکه مناطق آزاد مرزی ایران اسلامی در مرزهای غربی و شرقی کشور، یعنی مناطق آزاد چابهار، دارای قابلیت‌های بی‌نظیری می‌باشند.

رئیس هی

یادداشت

ابلاغ سیاست‌های برنامه هفتم بدون نامی از مناطق آزاد!

یادداشت:
محسن پوراحمدی
مدیر امور حقوقی و تقنین دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

برای امر ریل‌گذاری اهداف بلندمدت اقتصاد کشور پیشنهاد داده بودیم برای مناطق آزاد در کلان نظام سیاستگذاری و مهندسی گردد تا قوانین و مقررات بر پایه آن ریل‌گذاری شود؛ شکل اساسی در این نکته که اگر در سطح کلان کشور برای مناطق آزاد یکبار بازطراحی مهندسی نگردد، همواره مشکلات در مناطق آزاد روزبه‌روز بیشتر و بیشتر خواهد شد و دستخوش تغییرات سلیقه‌ای افراد می‌شود.

متن پیشنهادی نیز با مشورت و همکاری دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام تهیه شده بود که توسط دبیر محترم شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، به دبیرخانه تشخیص مصلحت نظام ارسال گردید؛ لیکن حسب ظاهر مورد لطف کارشناسان محترم مجمع قرار نگرفته و یا در سایر برنامه‌های اقتصادی کشور ادغام کرده‌اند؛ علی‌ای‌حال برای مناطق آزاد که سهم بسزای در اقتصاد کشور دارند، لازم بود سیاستگذاری و بازمهندسی صورت گیرد؛ کمااینکه متاسفانه در سند تحول دولت نیز نامی از مناطق آزاد نیامده است! آن وقت مناطق را به باد اتهام می‌بندند که چرا این مناطق به اهداف خود نمی‌رسند؟!؟!

متاسفانه مناطق آزاد متولی مشخص در سیاستگذاری ندارند و دارای برنامه تحولی در جهت اصلاحات ساختاری نیستند؛ لذا لازم بود در برنامه هفتم و پس از ۳۰سال از تاسیس مناطق آزاد، یک سیاستگذاری برای قوای اجرایی کشور در نظر گرفت.

حال به نظر اینجانب، در لایحه قانون برنامه هفتم توسعه کشور به نکات مهمی در حوزه مناطق آزاد باید اشاره گردد:

اولا) خاص بودن قانون مناطق آزاد و وجه تمایز بودن آن با مرز بین‌المللی که لازمه توسعه است، در برنامه هفتم باید مورد اهتمام قرار گیرد؛ هر آنچه نسخه برای سرزمین اصلی نوشته می‌شود، نباید به مناطق آزاد تسری داد؛ باید برای ثبات در سرمایه‌گذاری، قانون جامع در نظر گرفت؛ چراکه کشورهای همسایه دارای مناطق آزاد، گوی سبقت را از ما ربوده‌اند.

ثانیا) ایجاد بستر لازم و توسعه حوزه عمل و مکانیزم‌های تشویقی برای سرمایه‌گذاری و صادرات در مناطق آزاد. درحال حاضر هیچ تفاوتی در تسهیلات و تشویقات امر سرمایه‌گذاری خارجی و صادرات در مناطق آزاد با سرزمین اصلی نداریم، چه بسا در سطح کشور رغبت و مکانیزم‌های تشویقی بیشتر نیز می‌باشد!

ثالثا) اصلاح ساختار نظارتی بر سازمان‌های مناطق آزاد در ارتباط با قوای مرکزی مورد تعیین تکلیف قرار گیرد.

از موارد و برنامه‌های پیشنهادی که باید درخصوص مناطق آزاد در لایحه قانون برنامه هفتم توسعه کشور موردتوجه قرار گیرد:

۱) امور مالیاتی در مناطق آزاد برای همیشه باید بهینه شده و به ماده۱۳ قانون مناطق آزاد برگردد.

۲) ایجاد مدیریت واحد در مناطق آزاد و عدم تداخل جدی سایر دستگاه‌های اجرایی در امر اقتصادی واقع در محدوده منطقه.

۳) تعیین افراد واجد صلاحیت متخصص و متعهد در بدنه مناطق آزاد.

۴) ایجاد منابع درآمدی پایدار.

۵) استقرار گمرک صرفا در مبادی خروجی؛ نه در مبادی ورودی.

۶) تسهیل در صدور مجوزات تاسیس بیمه و بانک و بورس بین‌الملل و عملیات پولی ارزی و ریالی با پشتوانه شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی نه سایر شوراهای مربوطه اعم از شورای‌عالی پولی و بانکی یا بورس و...

۷) تامین مناطق آزاد به یکی از مهم‌ترین زیرساخت کشور (بندر، فرودگاه و یا راه‌آهن و پایانه جاده‌ای) که متاسفانه بعضی مناطق هیچ‌کدام از این زیرساخت‌ها را ندارد.

۸) ایجاد مناطق ویژه انتظامی

۹) تبادل اطلاعات مناطق آزاد از طریق سیستم الکترونیکی با سایر سامانه‌های کشور به صورت مستقل.

واکاوی ملزومات برنامه هفتم توسعه با نگاه به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی:

جایگاه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در برنامه هفتم توسعه کشور

گزارش:
دکتر عبدالرسول خلیلی
کارشناس مناطق آزاد

در سیاست‌های ابلاغی مورخ ۲۱شهریورماه۱۴۰۱ برنامه هفتم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی؛ رشد اقتصادی کشور با نرخ متوسط ۸درصد، از برنامه‌های دولت قرار گرفته است. میزان رشدی که اضافه بر افزایش بهره‌وری، عوامل تولید همچون منابع انسانی، سرمایه، فناوری و مدیریت باید مورد تاکید برنامه باشد.

این پلتفرم برنامه‌ای که فرصتی پیش‌روی اقتصاد توسعه کشور در ۵ساله آینده می‌گذارد، ایضا پیش‌روی فعالیت‌های توسعه‌ای مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در ۵سال آینده منتهی به پایان سند چشم‌انداز نیز است که تعیین اولویت پیشرفت اقتصادی آن توأم با عدالت‌محوری باید از طریق تحقق سیاست‌های برنامه در لایحه پیشنهادی دولت به مجلس شورای اسلامی براساس توجه به الزامات مالی و شاخص‌های کمّی با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در ارائه خدمات اقتصادی و فرهنگی مشخص شود.

براین‌اساس، دربرنامه‌هفتم‌توسعه‌کشور جایگاه‌مناطق آزاد و ویژه اقتصادی باید همسو با نظر رئیس‌جمهور با توجه به اقتضائات روز بازتعریف شود؛ همچنان‌که شهر فرودگاهی امام خمینی(ره) در برنامه هفتم توسعه باید به زیرمجموعه دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی منتقل شود. طرح تحول اقتصادی و فرهنگی مناطق آزاد قدیم و همچنین مناطق جدید مورد بازنگری قرار گرفته و برای هریک از مناطق در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت طراحی و به مرحله اجرا درآیند. به‌علاوه، به نقش اقتصادی و تاثیرگذار استراتژی اقتصاد دریا که در برخی از کشورها تا ۵۰درصد تولید ناخالص ملی را به خود اختصاص داده است، اهمیت داده شود؛ مسئله‌ای که در مناطق آزاد مغفول مانده است. توجه به صنعت کشاورزی در جهت تولید و فرآوری گیاهان دارویی و مشارکت با کشورهایی همچون هند برای تولید و صادرات دارو، توسعه و به‌روز کردن فناوری‌ها در واحدهای تولیدی-صنعتی و مشارکت با سرمایه‌گذاران خارجی در بخش اقتصاد دیجیتال از اهمیت فراوانی برخوردار است.

از اهداف دیگر سیاست‌های کلی برنامه هفتم در زمینه اقتصادی، توجه به جهت‌دهی سرمایه‌گذاری‌ها با استفاده از اعتبارات بانکی به سمت فعالیت‌های مولد و جذابیت‌زدایی از فعالیت‌های غیرمولد معطوف به توسعه و چگونگی تحقق آن است. واگذاری با مشارکت بخش‌های خصوصی و عمومی غیردولتی در طرح‌های عمرانی انتفاعی با هدف پایان دادن به طرح‌های عمرانی نیمه‌تمام از موارد دیگر سیاست‌های برنامه هفتم توسعه است که در مناطق نیز باید موردنظر قرار گیرد. تقویت نقش هدایت و تنظیم‌گری مالیات در اقتصاد با تاکید بر رونق تولید و ارائه عادلانه خدمات نیز می‌تواند به مالیات به‌مثابه ضروری‌ترین و مهم‌ترین ابزار درآمدی دولت اشاره کند که از جهتی مخارج سرمایه در گردش دولت را تامین می‌کند و از سویی دیگر، باعث توزیع عادلانه ثروت و درآمد در بین اعضای جامعه می‌شود.

در بحث مالیات موضوع ماده۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی نیز دولت باید به معافیت مالیاتی در مناطق آزاد از منظر استراتژی تشویق صادرات در کاهش قیمت تمام‌شده و خلق بازار رقابتی بنگرد تا این مزیت در مناطق آزاد احیاء شده و هرچه بیشتر به رونق فعالیت‌های اقتصادی کسب و کاره و مشارکت مردم بینجامد؛ یعنی با افزایش جهت‌دار پلکانی معافیت مالیاتی در مناطق، رونق جذب سرمایه‌گذاری برای تولید، صادرات و اشتغال افزون شود؛ به‌ویژه که این مناطق پل ارتباطی اقتصاد ایران و سرمایه‌گذاران خارجی هستند که به توسعه مناطق از منظر بین‌المللی شکل می‌بخشند. همچنین تقویت کمیسیون‌های مشترک اقتصادی ایران با کشورهای خارجی می‌تواند به رشد اقتصاد ایران کمک کنند.

مزیت‌های منطقه‌ای و آمایش سرزمین با توجه به ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه و اجرایی ساختن رویکرد برنامه‌محور اقتصاد دریا، سواحل، بنادر در مناطق ساحلی بسیار مهم است. طول سواحل کشور حدود ۵هزار و ۸۰۰کیلومتر بوده که ۸۹۰کیلومتر آن در شمال واقع شده و شامل ساحل استان‌های گیلان، مازندران و گلستان است. ۴هزار و ۹۰۰کیلومتر ساحل ایران نیز در جنوب کشور واقع شده است. از مجموع کل سواحل کشور حدود ۸۴۰کیلومتر آن پیرامون جزایر توزیع شده و استان‌های گیلان، مازندران، گلستان، خوزستان، بوشهر، هرمزگان و سیستان و بلوچستان در شمال و جنوب کشور هفت استان ساحلی محسوب می‌شوند.

اولویت‌بخشی به تولید کالاهای راهبردی کشاورزی، صنعتی، پتروشیمی و شیلات، استقرار نظام مدیریت یکپارچه در جهت افزایش بهره‌وری اقتصادی، برنامه‌ریزی برای افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش اقلام وارداتی کشورهای همسایه در مناطق، اجرای طرح‌های بزرگ اقتصادی دانش‌بنیان پیشران و زیرساختی مبتنی‌بر آینده‌نگری اقتصادی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، فعال‌سازی مزیت‌های جغرافیایی-سیاسی و تبدیل مناطق به مرکز مبادلات و خدمات تجاری، ارتباطات و حمل‌ونقل با روان‌سازی مقررات و از بین بردن پیچیدگی‌های اداری فرسایشی و ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم براساس فناوری نو از دیگر موارد امور زیربنایی متناسب با سیاست‌های برنامه هفتم توسعه است که در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی لزوم توجه به آنها احساس می‌شود. همچنان‌که در آیین افتتاح ۷۱پروژه سرمایه‌گذاری، صنعتی و عمرانی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با حضور معاون اول رئیس‌جمهور، بر ضرورت بسترسازی ارتباطات بانکی و بین‌المللی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تاکید شده است. ایجاد امکانات لازم برای تقویت ارتباطات بین‌المللی به‌ویژه در بخش‌های بانکی، بیمه‌ای و سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد در جهت گسترش تعاملات خارجی با همراهی وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت امورخارجه می‌تواند موجبات جذب سرمایه‌گذاری خارجی، توسعه صادرات، مسائل مالی، بانکی و بیمه‌ای را تسریع کند.

اعتلای فرهنگ اقتصادی در جهت تحکیم سبک زندگی، کار و تلاش مضاعف در مناطق با بسیج امکانات و ظرفیت‌های آنها، توسعه صنعت گردشگری و ترویج صنایع‌دستی، از موارد فرهنگی و اجتماعی مرتبط با اجرای رویکرد برنامه هفتم توسعه در مناطق است. اهمیت توسعه گردشگری نیز در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در جهت ایجاد اشتغال و افزایش صادرات مکمل فعالیت‌های صنعت و تجارت است. به‌ویژه که آمار ۲میلیون و ۹۰۰هزار نفر شب اقامت گردشگر در سال۱۳۹۷، به عدد ۴میلیون و ۹۰۰هزار نفر شب اقامت در سال۱۴۰۱ افزایش پیدا کرده است.

تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تامین محتوا و خدمات متناسب و ارتقاء قدرت سایبری در تراز قدرت‌های جهانی در جهت تحکیم زیرساخت‌های حیاتی و کلان داده، افزایش شتاب پیشرفت و نوآوری علمی و فناوری و تجاری‌سازی آنها خصوصا در حوزه‌های اطلاعات و ارتباطات و زیست فناوری و ریزفناوری و انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، روزآمدسازی و ارتقاء نظام آموزشی و پژوهشی از موارد مهم مربوط به بخش علمی، فناوری و آموزشی برنامه هفتم توسعه است. همچنان‌که ضمیمه کردن دانایی‌ها به توانایی‌ها، زمینه‌ساز افزایش تولید و گسترش صادرات را فراهم می‌کند. مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به‌مثابه موتور پیشران تولید و اشتغال‌زایی و صادرات کالاها و خدمات ایرانی می‌توانند از این جهت مرکز پشتیبانی فعالیت‌های اقتصادی کشور قلمداد شوند.

کنشگری فعال در دیپلماسی اقتصادی با ایجاد تحول و ظرفیت‌سازی در جذب سرمایه‌گذار خارجی و همکاری هدفمند و موثر سازمان‌های مناطق و نهادهای مسئول در امور خارجی، تقویت رویکرد دیپلماسی اقتصادی در روابط منطقه‌ای و جهانی در جهت تقویت پیوندهای اقتصادی با اولویت همسایگان از مهم‌ترین رویکردهایی است که متناسب با سیاست‌های برنامه هفتم توسعه باید در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برای برون‌رفت از وضعیت فعلی است. از این‌رو، اقدامات مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برای گسترش تعاملات با اتحادیه‌های اقتصادی از جمله اوراسیا می‌تواند زمینه افزایش تعاملات اقتصادی و تجاری با کشورهای همسایه را فراهم کند.

گفتنی است، تجارت بین کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در ۵ماهه نخست سال۱۴۰۱ به رقم یک میلیارد و ۳۰۰میلیون دلار رسیده است. همچنان‌که مناطق آزاد و ویژه اقتصادی می‌توانند با همسایگان خارجی هم‌مرز خود به صورت هدفمند ارتباطات اقتصادی و فرهنگی را به عنوان یک فرصت طلایی در بخش‌های پیمان‌های پولی، ارتباطات مالی گسترده، افزایش صادرات و واردات پیگیری کنند؛ به خصوص که لزوم بسترسازی و ایجاد امکانات برای تحقق اقتصاد دانش‌بنیان، تسهیل در ثبت شرکت‌ها در مناطق آزاد، سرمایه‌گذاری مشترک با کشورهای همسایه و شرکت‌های خارجی و ایجاد مشوق‌های اقتصادی در خور اهمیت است. تاکید بر به‌کارگیری روش‌های نوین سرمایه‌گذاری می‌تواند مناطق آزاد و ویژه اقتصادی را در جهت تحقق هدف برون‌گرایی اقتصاد یاری رساند. جذب سرمایه‌گذاری و تولیدات مشترک با طرف‌های خارجی با انگیزه صادرات و حضور در بازارهای هدف منطقه‌ای از اولویت‌های فعالانه اقتصادی و ارزآوری است که به‌رغم دشواری‌ها و فشارهای بین‌المللی به تحقق برون‌گرایی اقتصاد منجر می‌شود.

تاکید بر هوشمندسازی و تحقق دولت الکترونیک، حذف تشکیلات موازی و غیرضرور، به‌روزرسانی قوانین و مقررات، اصلاح روش‌ها و رفع گلوگاه‌های فساد و زمینه‌های آن در مناسبات اداری، هوشمندسازی فرآیندها و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در ارائه خدمات اقتصادی، حمایت حقوقی و قضایی از سرمایه‌گذاری، امنیت اقتصادی و بهبود محیط کسب‌وکار، استفاده از ظرفیت‌های مردمی و توسعه روش‌های مشارکتی سرمایه‌گذاران کشورهای همسایه با سرمایه‌گذاران داخلی و بخش خصوصی نیز بسیار درخور توجه است. این موضوع کمک می‌کند تا مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به فلسفه اصلی خود، یعنی تولید، اشتغال، کارآفرینی با محوریت علم و فناوری و جذب سرمایه نزدیک‌تر شوند. نکته‌ای که رئیس جمهوردر آیین بهره‌برداری همزمان از ۸۲پروژه صنعتی، عمرانی و کشاورزی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی بر آن تاکید کرد تا بتوان از ظرفیت‌های موجود در جهت تولید، اشتغال و فعالیت‌های اقتصادی نهایت بهره را گرفته و این مناطق بهترین فرصت برای صادرات قلمداد شوند.

به علاوه، جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و افزایش بهره‌وری و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، سرمایه‌گذاری بانک‌ها و شرکت‌های بزرگ در اقتصاد از گام‌های مهمی است که باید تقویت شوند. برنامه‌ریزی برای گشایش بازارهای هدف ازجمله ارتباط با کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی اوراسیا، آیورا و شانگهای که عضویت دائم ایران در آن در مرحله نهایی است، می‌تواند تجارت مناطق را در جهت تقویت دیپلماسی اقتصادی برای گسترش صادرات و رفع موانع سرمایه‌گذاری خارجی از طریق ایجاد پروژه‌های درون‌سازمانی با کشورهای عضو و به‌ویژه اجرای تفاهم‌نامه همکاری‌های ۲۵ساله ایران و چین ازجمله ابزارهای آن در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی موردنظر قرار گیرد. همچنان‌که سیدابراهیم رئیسی در حاشیه اجلاس سازمان همکاری شانگهای در شهر سمرقند ازبکستان در دیدار با شی‌جین پینگ رئیس‌جمهوری چین برنامه همکاری‌های جامع راهبردی ایران و چین را نشانه و نماد اراده دو کشور برای توسعه همه‌جانبه روابط دانست و اظهار داشت: ظرفیت‌های گسترده موجود در زمینه‌های نفت و انرژی، ترانزیت، کشاورزی، تجارت و سرمایه‌گذاری بستر بسیار مناسبی برای تعمیق و توسعه روابط اقتصادی بین دو کشور است.

نکته دیگر همگامی با ترندهای برتر تکنولوژی در فعالیت‌های سرمایه‌گذاری مناطق است که با مشارکت دولت و شرکت‌های بزرگ در مناطق با هدف ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان عملیاتی می‌شوند.

با امضای قرارداد میان سازمان منطقه آزاد ماکو و شرکت آسیاتک محقق می‌شود:

منطقه آزاد ماکو در مسیر تبدیل شدن به یکی از قطب‌های دیتاسنتر کشور

قرارداد پروژه سرمایه‌گذاری و احداث بزرگترین دیتاسنتر شمال‌غرب کشور در منطقه آزاد ماکو، میان سازمان منطقه آزاد ماکو و شرکت آسیاتک با حضور قائم‌مقام دبیر شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به امضاء رسید.

قائم‌مقام دبیر شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، در آیین امضای قرارداد سرمایه‌گذاری و احداث مرکزداده هزار رکی (دیتاسنتر) در منطقه آزاد ماکو گفت: با توجه به سیاستگذاری‌های جدید و اقدامات و برنامه‌های دبیرخانه شورایعالی، در نظر داریم با همکاری معاونت اقتصادی دبیرخانه و همت مدیران سازمان‌های مناطق آزاد کشور، زیرساخت‌های مناسب و مطمئنی را در حوزه‌های مختلف به‌ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات برای سرمایه‌گذاران ایجاد نماییم.

حمید برومند اظهار داشت: برخورداری از مرکز داده قوی و مطمئن، پایه و اساس سرمایه‌گذاری‌ها در سایر بخش‌های فناوری اطلاعات در مناطق آزاد کشور است و این قرارداد می‌تواند شروعی برای جذب سرمایه‌گذاران دیگر در حوزه فناوری اطلاعات در این مناطق باشد.

قائم‌مقام دبیر شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی بیان کرد: همکاران ما در دبیرخانه شورایعالی و سازمان‌های مناطق آزاد تمام تلاش خود را به‌کار می‌گیرند تا زمینه لازم برای حضور بیش از پیش سرمایه‌گذاران را در بخش‌های مختلف فراهم کنند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو: احداث بزرگترین مرکز داده کشور در منطقه آزاد ماکو

همچنین، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو در این آیین گفت: این رویداد آغازی است بر احداث یکی از بزرگترین مراکز داده موردنیاز برای شبکه ملی اطلاعات کشور و ارائه خدمات به شرکت‌ها و کسب و کارهای مختلف ارائه کننده خدمات در بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات و منشایی برای صادرات خدمات دیتاسنتر و میزبانی داده در سطح کشورهای منطقه است.

محمدرضا عبدالرحیمی با اشاره به اهمیت مراکز داده برای امنیت اطلاعات و همچنین کاهش هزینه‌های شرکت‌های مختلف برای نگهداری داده‌ها در عصر اطلاعات و ارتباطات افزود: از این نظر سرمایه‌گذاری در این حوزه طبق سیاستگذاری‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در کشور پیگیری می‌شد که پس از مذاکرات صورت گرفته، شرکت آسیاتک به عنوان سرمایه‌گذار این طرح به دلیل موقعیت جغرافیای منطقه آزاد ماکو در دروازه مبادلات جمهوری اسلامی ایران با اروپا و ترکیه و دسترسی آسان به شبکه بین‌المللی با توجه به مزیت‌ها و مشوق‌های قانونی منطقه آزاد در حوزه مالیات و معافیت‌های گمرکی تجهیزات و ماشین‌آلات موردنیاز پروژه، اقدام به سرمایه‌گذاری می‌کند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو در پایان به اهمیت منطقه متبوع خود و مرز بازرگان به عنوان محل عبور فیبر بین‌الملل نوری نیز اشاره کرد و تاکید نمود: این مهم به همراه مزیت‌های قانون چگونگی اداره مناطق آزاد و معافیت‌ها و مزایای واردات، شرکت آسیاتک را مجاب به سرمایه‌گذاری تا ۸۰۰میلیارد تومان کرد که می‌تواند به ارتقای سطح خدمات میزبانی داده در سطح ملی و صادرات این خدمات به کشورهای منطقه کمک کند.

مدیرعامل شرکت آسیاتک: تبدیل منطقه آزاد ماکو به چهارمین قطب دیتاسنتر کشور

مدیرعامل شرکت آسیاتک نیز در این آیین گفت: با اجرای این طرح، منطقه آزاد ماکو به عنوان چهارمین قطب دیتاسنتر کشور مطرح خواهد بود.

محمدعلی یوسف‌زاده افزود: آسیاتک از سال۸۲ تا ۱۴۰۱ تغییراتی در صنعت و نوع مجوزها داشته و اصلی‌ترین تغییر آن دریافت پروانه اچ.سی.تی است.

وی به اهمیت توسعه شبکه ملی ارتباطات کشور اشاره کرد و اظهار داشت: طرح کلانی از شبکه ملی در لایه‌های مختلف در شورای‌عالی فضای مجازی و نهادهای بالادستی بررسی شد و در نهایت به جمع‌بندی لایه‌های شبکه ملی رسیدیم. این شبکه هر چقدر به‌روز باشد، دیتای آن به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم می‌شود.

یوسف‌زاده، از اجرای نسل سوم خدمات دیتاسنتر در ماکو ابراز امیدواری کرد و گفت: ما می‌توانیم در قطب بین‌المللی مرکز داده در ماکو، هم به سرزمین اصلی و هم سایر کشورهای همجوار خدمات ارائه دهیم.

مدیرعامل شرکت آسیاتک در پایان خاطرنشان کرد: برای مرکز داده، نیازمند دسترسی به شبکه بین‌المللی و ملی ارتباطات و برق کافی یا دسترسی به گاز برای تولید برق هستیم که ماکو دارای این امکانات است و می‌تواند به عنوان هاب اصلی مرکز داده‌ها تبدیل شود.

گفتنی است، این پروژه با ظرفیت هزار رک در ۴فاز عملیاتی طراحی شده و بالاترین ضریب دسترسی به نقاط فیبر بین‌الملل را دارد.

همچنین، با ایجاد قطب دیتاسنتر ماکو، بستر برای شرکت‌های نوپا و استارتاپ‌های حوزه فناوری اطلاعات در این منطقه با استقبال چشمگیری مواجه می‌گردد.

شایان ذکر است، ایجاد قطب‌های مراکز داده، تحول بزرگی در ارائه خدمات پیشرفته فناوری اطلاعات و جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را در پی دارد و باعث رونق گرفتن کسب‌وکارهای داخلی و افزایش مزیت‌های نسبی آنان در ارائه خدمات پیشرفته و نوین نسبت به رقبای خارجی می‌شود.

واکاوی فرصت‌ها و مزیت‌های مناطق آزاد جهت توسعه اقتصاد ملی در ابعاد بین‌المللی:

مناطق آزاد؛ فرصت ممارست در جغرافیای محدود برای جهانی شدن اقتصـــاد ایران

گزارش:
فریبا شیخی

برنامه‌های رشد و توسعه اقتصادی، به‌ویژه در کشورهای درحال توسعه، به میزان تعامل اقتصاد ملی با اقتصاد جهانی بستگی داشته و متاثر از فرآیند پدیده جهانی شدن اقتصاد است. پدیده جهانی شدن نیز تاکنون نشان داده است که اقتصاد ملی کشورها، تحت تاثیر جدی این پدیده قرار دارند. در جهان امروز، با وجود وابستگی‌های متقابل، رشد و توسعه اقتصادی در سطح ملی، بدون تعامل فعال با اقتصاد جهانی دچار چالش جدی است.

از طرفی برنامه‌های توسعه در کشورهای درحال توسعه به طرز قابل‌توجهی تحت‌تاثیر اندازه دولت می‌باشد. اندازه دولت از اموری است که در راستای تعامل یا عدم تعامل دولت‌ها با جهانی شدن، دستخوش تغییرات شده است. براساس منطق جهانی شدن، دولت‌ها بایستی نسبت به کوچک‌سازی خود و واگذاری امور تصدی‌گری به بخش خصوصی و اصولا ایجاد و گسترش فضای رقابتی اقدام نمایند.

فرآیند جهانی شدن در حوزه اقتصاد، بر محور اصلاح، کاهش و حذف حمایت‌های دولتی از طریق مقررات‌زدایی و کاهش مالیات‌ها بنا شده است. در نظریه جهانی شدن اعتقاد بر آن است که فاصله‌ها از میان می‌رود و درواقع مناطق محلی، اهمیت جهانی پیدا می‌کنند. با جهانی شدن اقتصاد، مرزهای سیاسی و امنیتی مرسوم دولت‌ها دستخوش تغییر شده و بر شاخص‌های امنیتی، امنیت سایبری نیز اضافه شده؛ موضوعی که در حوزه اقتصادی نیز اثرات خود را با کوچک کردن حوزه نفوذ دولت نمایان ساخته است.

ادغام بازارها که یکی از وجوه بارز جهانی شدن است، اثربخشی سیاست‌های دولت در داخل کشور را کاهش می‌دهد و برای کاهش عملگرایی دولت، فشارهای رقابتی وارد می‌کند؛ چراکه یک بخش عمومی بزرگ می‌تواند موجب کاهش رقابت ملی و بین‌المللی گردد. در پدیده جهانی شدن، فرض غالب، محدودسازی و کوچک شدن دولت‌ها خواهد بود؛ زیرا در فرآیند همگرایی با اقتصاد جهانی، دولت‌ها مجبور هستند از طریق فراهم کردن زمینه‌های رشد بخش خصوصی، آزادسازی تجاری، جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، اولویت رویکردهای اقتصادی در سیاست خارجی، کارکردهای جدیدی داشته باشند. جهانی شدن تاکید بسیار بر رقابت و بازار دارد و نقش دولت را به طور محسوسی می‌کاهد. آن‌چنان که لازم است وظایف دولت‌ها مورد بازنگری قرار گرفته و دولت باید نوسازی شود. در شرایط جهانی شدن، وظایف جدیدی برای دولت به‌وجود می‌آید و دولت باید هزینه‌های نوسازی و سازگاری با جهانی شدن را بپردازد.

جهانی شدن باعث افزایش چشمگیر تجارت و مبادلات جهانی در یک نظام اقتصادی بین‌المللی که دائما بازتر و یکپارچه‌تر می‌شود، شده است. بنابراین پدیده جهانی شدن با گسترش تجارت بین‌الملل و همکاری میان کشورها، ایجاد سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی را غیرقابل اجتناب کرده است؛ نهادهایی که با گسترش موضوعات اقتصادی و تجاری از قبیل سرمایه‌گذاری خارجی، وام و استقراض خارجی، رشد تجارت بین کشورها، شکل‌گیری شرکت‌های چندملیتی و غیره، وظیفه تنظیم مقررات و کارکردهای اقتصاد و تجارت بین‌الملل را برعهده دارند.

جهانی شدن ساختارهای تولیدی، مالی و تجاری، ماهیت و کارویژه دولت‌ها را از واحدهای سرزمینی به بازیگرانی مجازی در اقتصاد سیاسی جهانی متحول ساخته است. در گذار به جهانی شدن، دغدغه دولت‌ها از مسائل امنیتی و سیاسی به دستیابی به سهمی از بازارهای تولید، تجارت و سرمایه جهانی تغییر یافته است.

تجلی این تحول در عملکرد دولت‌ها در نظام اقتصاد سیاسی جهانی، گذار از دیپلماسی سنتی به دیپلماسی اقتصادی به عنوان ابزار نوین و کارآمد تعامل در اقتصاد جهانی و دستیابی به توسعه قابل مشاهده می‌باشد. در چارچوب ساختار نوین، نخست این‌که مقوله توسعه اقتصادی به مولفه تعیین‌کننده کارآمدی و قدرتمندی دولت‌ها تبدیل گردیده و دوم، دستیابی به توسعه اقتصادی نیازمند تعامل با ساختارهای اقتصاد سیاسی جهانی می‌باشد.

برای ایران به عنوان کشوری درحال توسعه، استراتژی رهایی از فروش مواد خام و دستیابی به مدارهایی از تولید کالاهای صنعتی یا مشتقات حاصل از فرآوری مواد خام، آن‌گونه که مقام معظم رهبری تاکید می‌کنند، نه تنها یک ضرورت، بلکه یک الزام است.

جهانی شدن، فرآیند و تحولی است که مرزهای سیاسی و اقتصادی مرسوم را کم‌رنگ می‌کند و در نهایت آنها را دگرگون می‌کند. جهانی شدن یک پدیده چندبعدی است که آثار آن قابل تسری به فعالیت‌های فرهنگی، سیاسی، حقوقی و... می‌باشد. اقتصاد در جهان امروز بیشترین نقش را در تحولات سیاسی و اجتماعی ایفا می‌کند؛ به عبارت دیگر، اقتصاد، تنظیم کننده کلیه رفتارها و حتی برخوردها و چالش‌هایی است که در روابط میان جامعه و دولت‌ها رخ می‌دهد.

جهانی شدن از نظر صندوق بین‌المللی پول عبارت است از: وابستگی روزافزون کشورها به یکدیگر به علت افزایش و تنوع حجم مبادلات کالاها و خدمات بین کشورها، گردش جهان سرمایه و همزمان با آن توسعه سریع فناوری. مهم‌ترین ویژگی‌های جهانی شدن که اقتصاد را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، عبارتند از: جهانی شدن رفتارهای اقتصادی، به‌کارگیری تجارت جهانی به عنوان محرک توسعه اقتصادی، تمرکز اقتصادی و رقابت‌پذیری.

شاید عامل اصلی تحقق جهانی شدن اقتصاد، پیشرفت فناوری اطلاعات است که هزینه‌های ارتباط از راه دور را کاهش داده، اهمیت فاصله را در فعالیت اقتصادی به حداقل رسانده، تولید را افزایش داده و در نهایت باعث افزایش رشد اقتصادی شده است.

از آنجا که آزاد بودن تجاری به معنای دخالت کمتر دولت در ساختار بازار، یکی از شاخص‌های مهم برای جهانی شدن است، رابطه بین رشد اقتصادی و نرخ سرمایه‌گذاری موردتوجه قرار می‌گیرد و در نهایت اینکه دو تغییر با یکدیگر رابطه مثبت دارند. بررسی رابطه بین رشد اقتصادی و صادرات کشورهای درحال توسعه نشان می‌دهد که یک رابطه معنادار و مثبت بین رشد اقتصادی و رشد تولیدات صنعتی وجود دارد.

پیوستن اقتصاد ملی و دولتی به اقتصاد آزاد جهانی

در این میان یکی از راه‌حل‌های مطمئن برای کشورهای درحال توسعه به منظور پیوستن به اقتصاد و تجارت جهانی، مناطق آزاد است. مناطق آزاد می‌تواند مانند پلی به سوی جهان خارج موجب افزایش مبادلات تجاری در یک کشور باشد و تجارت داخلی را نیز تحت‌تاثیر قرار دهد و با جذب برخی تخصص‌های فنی و سرمایه‌ای موردنیاز و در کنار آن جذب فناوری و سرمایه‌های خارجی، موجب توسعه در صنعت و تولیدات شود و از این طریق، بر تجارت داخلی کشور نیز تاثیر بگذارد.

یکی از مهم‌ترین دلایل کشورهای درحال توسعه در ایجاد مناطق آزاد، افزایش اشتغال است؛ همچنین در کشور ایران نیز مناطق آزاد می‌توانند نقش موثری در رشد و توسعه اقتصادی داشته باشند. تاسیس مناطق آزاد

یکی از مهم‌ترین رویکردهای کشور ظرف سه‌دهه اخیر است که به منظور تسریع در امور زیربنایی، عمرانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار، کالا و حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات و... راه‌اندازی شده‌اند.

امروزه کشورها برای تامین سرمایه و ایجاد زیرساخت‌های اساسی رشد و توسعه اقتصادی، کسب فناوری‌های جدید، ایجاد اشتغال و مواردی از این قبیل، ناگزیر از برنامه‌ریزی برای جلب و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی هستند و ایجاد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی یکی از مهم‌ترین راهکارهای کشورهای مختلف دنیا در چند دهه گذشته برای رسیدن به این مهم بوده است.

فلسفه اصلی رویکرد کشورهای درحال توسعه به ایجاد مناطق آزاد، دستیابی به توسعه اقتصادی است. این کشورها برای تحقق توسعه، با کمبودها و محدودیت‌هایی روبه‌رو هستند، ولی در عین حال، از برتری‌ها و امکاناتی نیز برخوردارند و منطقه آزاد، ابزاری است که می‌تواند تا حدودی کمبودها را جبران و امکانات و برتری‌های بالقوه را در سطح ملی به توانایی بالفعل تبدیل کند. مناطق آزاد اگر براساس اهدافی که ایجاد شده‌اند، فعالیت کنند؛ به طور حتم در توسعه صنعت و اقتصاد کشور مفید واقع خواهد شد.

مناطق آزاد باعث توسعه اشتغال در کشور هستند و باید به آن ماموریت‌هایی که در این زمینه برای آنها در نظر گرفته شده و همچنین به قانون و مقرراتی که برای این مناطق تصویب شده عمل کنیم و براساس آن قوانین پیش برویم.

نقش مناطق آزاد تجاری-صنعتی در توسعه اقتصادی کشورهای درحال توسعه بر کسی پوشیده نیست؛ به‌واقع این مناطق با تسهیلاتی که از طریق قوانین و مقرراتی انعطاف‌پذیرتر از قواعد حاکم بر سرزمین اصلی برای فعالین اقتصادی ایجاد می‌کنند، در صدد ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران داخلی یا خارجی در جهت سرمایه‌گذاری در منطقه و حوزه‌ای خود هستند.

مناطق آزاد، بستر جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی

توسعه اقتصادی نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش‌ها و فعالیت‌های مختلف اقتصادی است. بدون سرمایه‌گذاری در طرح‌های زیربنایی و روبنایی نمی‌توان انتظار گسترش اشتغال، تولید و رفاه اقتصادی را داشت. به این دلیل که امروزه توسعه به عنوان یک مسئله بین‌المللی حائز اهمیت است، بسیاری از کشورهای جهان تمایل شدیدی به جذب سرمایه‌های خارجی پیدا کرده‌اند، به طوری که جذب سرمایه‌گذاری خارجی از مهم‌ترین عوامل توسعه از منظر بین‌المللی بشمار می‌رود. با جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی می‌توان نسبت به احداث زیرساخت‌ها و امکانات موردنیاز از طریق روش‌های رایج سرمایه‌گذاری خارجی اقدام کرد.

توسعه کشورها به‌مثابه فرآیندی بین‌المللی از طریق پیوند با اقتصاد و بازار جهانی شکل می‌گیرد و توانمندی‌های اقتصادی کشورها نیز در مقابل با این اقتصاد و بازار به‌وجود می‌آید. در کشورهایی که به علت پایین بودن درآمد سرانه، حجم پس‌اندازها ناکافی است، سرمایه‌گذاری‌های خارجی بخشی از نیاز کشور به منابع مالی را تامین می‌کند. به این ترتیب، سرمایه‌گذاری‌های خارجی از یکسو رشد اقتصادی را به‌دنبال دارد و از سوی دیگر حتی در کوتاه‌مدت از فشار بر تراز پرداخت‌های خارجی، که در نتیجه افزایش تقاضا برای کالاهای وارداتی ایجاد شده است، می‌کاهد.

تجربه استفاده از مناطق آزاد در کشورهای درحال توسعه جزء اصلی چارچوب استراتژی توسعه صادرات با هدف جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، توسعه صادرات صنعتی، ایجاد اشتغال و کسب تکنولوژی جدید بوده است؛ امروزه تجربه بسیاری از کشورها مانند چین، کره جنوبی و تایوان نشان می‌دهد که می‌توان با ایجاد مناطق آزاد تجاری-صنعتی، امکان جذب سرمایه‌گذاری خارجی را فراهم آورد و به توسعه صادرات کالاهای صنعتی و در نتیجه درآمدهای ارزی کشور افزود.

این مناطق با برخورداری از معافیت‌های مالیاتی و گمرکی و دوری از قوانین بازدارنده داخلی، برخورداری از امکانات زیربنایی مناسب و سازمان‌های اجرایی کارآمد و... می‌توانند سرمایه‌گذاری‌های خارجی را با تکیه بر وجود مزیت‌های نسبی همچون ارزانی نیروی کار و مواد اولیه و نزدیکی به بازارهای مصرف جذب کنند.

مناطق آزاد در صورت توفیق می‌توانند سرمایه‌های خارجی را برای گسترش صنعت صادراتگرا، انتقال تکنولوژی و ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب به‌کار برند و اقتصاد بسته و ناکارای داخلی را به اقتصاد بین‌المللی گره بزنند. بنابراین ایجاد و توسعه مناطق آزاد تجاری-صنعتی می‌تواند به عنوان یک خط‌مشی سریع و راهی میانبر برای تحقق اهدافی همچون جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و صنعتی شدن سریع به منظور توسعه صادرات غیرنفتی مورد استفاده قرار گیرد.

توسعه اقتصادی، نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش‌ها و فعالیت‌های مختلف اقتصادی است. در کشور ما نیز با توجه به حضور کم‌رنگ اقتصاد ملی در عرصه رقابت جهانی، ایجاد مناطق آزاد به عنوان عاملی موثر در جهت جبران فرصت‌های از دست رفته و توسعه صادرات، ایجاد اشتغال سالم و مولد، ارتقای جایگاه اقتصادی کشور، بهره‌مندی از اقتصاد رقابتی و جذب سرمایه داخلی و خارجی مورد توجه و تاکید سیاستگذاران نظام اقتصادی کشور می‌باشد.

با توجه به این‌که عامل سرمایه، یکی از عوامل اصلی در رشد و توسعه کشورها محسوب می‌شود و متغیرهای دیگر اقتصادی ازجمله اشتغال، تولید ناخالص ملی، عرضه کالا و خدمات و... مستقیما از این عامل تاثیر می‌پذیرند، شناخت تنگناها و موانع جذب و گسترش سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد، چشم‌انداز روشنی از عوامل موثر بر جذب و گسترش سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی را ارائه می‌کند. از دیدگاه توسعه اقتصاد ملی، ایجاد منطقه آزاد می‌تواند همانند دریچه‌ای به جهان خارج، آزادی مبادلات تجاری را تامین و تضمین نموده و به جذب برخی تخصص‌های فنی و سرمایه‌ای موردنیاز جریان توسعه صنعتی کشور یاری رساند.

از منظر توسعه روابط اقتصادی در سطح منطقه‌ای، منطقه آزاد موجب تحرک و پویایی اقتصاد نواحی مجاور خود شده و حرکت سرمایه، نیروی کار و مدیریت را به مناطق منتخب تسریع می‌کند. در نتیجه، ایجاد منطقه آزاد در بطن فعالیت‌های اقتصادی، فرآیندی هدفمند محسوب می‌شود که وظیفه آن، کمک به رشد اقتصادی، تقویت صنعتی شدن و فراهم کردن امکانات مبادلات بازرگانی به‌ویژه در زمینه توسعه صادرات است. منطقه آزاد را نباید مدل مستقل و کارآمدی از رشد اقتصادی منطقه محسوب کرد؛ بلکه آن را باید ساختاری منعطف و پویا دانست که اقتصاد بازار آزاد را ارتقاء می‌دهد.

تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که مناطق آزاد، پلی میان اقتصاد داخلی و جهانی با جهت‌گیری تولیدی، صادراتی، انتقال تکنولوژی و رشد و توسعه اقتصادی بوده است. درواقع، مناطق آزاد در کشورهای درحال توسعه، ابزار توسعه اقتصادی برای کل اقتصاد در نظر گرفته می‌شوند، نه منطقه‌ای صرفا تجاری. کشورهای موفق، مناطق آزاد را وسیله‌ای برای ورود به بازار جهانی و بهره‌گیری از برتری‌های نسبی در بازرگانی بین‌المللی می‌دانند و امیدوار هستند مناطق مذکور یاری‌دهنده آنان در رهایی از فقر و عقب‌ماندگی باشند، تکنولوژی، مدیریت و سرمایه را به کشور آنها وارد کنند و عوامل تولید داخلی را با عوامل علمی و دانش فنی خارجی تلفیق نمایند و سرانجام کشور را در مسیر توسعه صنعتی و در درازمدت در رده کشورهای توسعه یافته و صنعتی قرار دهند.

اکنون که دولت به دنبال مهار تورم و ایجاد اشتغال است، این جهت‌گیری استراتژیک باید در تعیین کاربری‌های مناطق آزاد جدی گرفته شود تا این مناطق بتوانند با اعمال نگرش توسعه صادرات، به تولید حرفه‌ای به منظور تحقق اهداف اقتصادی و توسعه‌ای کشور بپردازند و با جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و انتقال موثر تکنولوژی از طریق یک راهبرد مطلوب بر طبق برنامه زمان‌بندی شده صادراتی و برقراری یک ارتباط مناسب با اقتصاد داخلی، به افزایش صادرات، درآمدهای ارزی، اشتغال و مازاد حساب جاری کمک کنند.

در شرایط حاضر که دنیا به سوی جهانی شدن و آزادی کامل حرکت می‌کند و کشور ما نیز ناگزیر به پیوستن به این جریان خواهد بود، مناطق آزاد به مثابه الگوی نمونه برای اصلاح ساختار اقتصاد کشور برای انطباق با تحولات پدید آمده در اقتصاد جهانی محسوب می‌شوند. با توجه به اینکه ساختار اقتصاد کشور از طریق حذف موانع اداری و برقراری مقررات آسان و در عین حال، تقویت کنترل‌ها و نظارت‌های کلان اصلاح می‌شود، مناطق آزاد می‌توانند به عنوان ابزاری برای طراحی، آزمون و تکامل برنامه‌های اصلاح ساختاری و بهره‌برداری از نتایج آن به منظور تسری اصلاحات به سرزمین اصلی مورد توجه قرار گیرند.

افزایش همگرایی منطقه‌ای ایران با اهرم مناطق آزاد

با نگاهی به تعریف منطقه آزاد می‌توان به درک بسیار بهتری از نقش این مناطق در توسعه اقتصادی هر کشوری رسید. مناطق آزاد قلمرو معینی است که غالبا در داخل یا نزدیکی یک بندر در یک محدوده سرزمینی مشخص از یک کشور قرار دارد و در آن تجارت آزاد با سایر نقاط جهان جریان دارد. از تعریف بیان شده درخصوص مناطق آزاد می‌توان به فلسفه ایجاد آن پی برد.

همان‌طور که در تعریف سازمان ملل هم از مناطق آزاد به عنوان محرک تجارت آزاد یاد شده، می‌توان به این نتیجه رسید که هدف این مناطق تشویق تولیدکنندگان و پخش‌کنندگان در جهت صادرات است؛ بر همین اساس در تعاریف جدیدی که از مناطق آزاد در جهان ارائه می‌شود، به منطقه آزاد پردازش صادرات نیز معروف است، که این مناطق را ناحیه صنعتی ویژه‌ای در خارج از مرز گمرکی می‌نامند که تولیدات آن بیشتر جنبه صادراتی دارد.

بی‌تردید مناطق آزاد کشورمان نیز از ظرفیت‌های منحصربه‌فردی با عنایت به زیرساخت‌های اجرا شده در این مناطق برخوردارند که در جهت توسعه اقتصادی در کشور ایفای نقش می‌کنند.

به‌واقع شاید تمام کشورهایی که مناطق آزاد در آنها ایجاد شده است، با این هدفگذاری بوده است که امکان ایجاد شرایط توسعه‌ای برای یک کشور را نمی‌تواند در یک زمان و یک شرایط برای کل یک سرزمین عملیاتی نمود و معمولا مناطقی را با توجه به ظرفیت‌ها، قابلیت‌ها، برنامه‌ها و اسناد بالادستی آن مناطق به عنوان منطقه آزاد و ویژه اعلام کرده و ماموریت‌ها را برای این مناطق تدوین می‌کند و براساس آن، امکاناتی را در اختیار این مناطق قرار می‌دهند تا با توجه به اهداف و امکانات این مناطق بتوانند ماموریت‌های خود را محقق کنند.

بالطبع دولت‌ها تلاش می‌کنند تا زیرساخت‌ها را تامین کنند و قوانین و مقررات منطبق با آن منطقه آزاد را مصوب نمایند و در مسیر اجرا در اختیار این مناطق قرار دهند و در این مسیر، مناطق آزاد هم با توجه به ماموریت‌ها، قوانین و ضوابط مشخص ترسیم شده با توجه به موقعیت‌هایی که دارند می‌توانند مثمرثمر واقع شده و این موضوعات را به کل کشور تعمیم دهند.

مناطق آزاد مبادی هستند که با تکیه بر ظرفیت‌های ایجاد شده در چندین دهه در این مناطق، می‌توان به عنوان بازوان کشور در توسعه اقتصادی و تجارت بین‌المللی با محوریت کشورهای همسایه، از این ظرفیت‌های بالقوه بهره برد و با توجه به نقش بزرگی که در جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی در این مناطق وجود دارد، می‌توانند به نقاطی بدل شوند که با ایجاد منافع مشترک با کشورهای خارجی در حوزه‌های مختلف صنعتی، تولیدی، تجاری، ترانزیت و غیره شرکای تجاری قویی را در کنار خود داشته باشند که در زمان بحران‌های اقتصادی از ظرفیت‌های آنها در کمک به اقتصاد داخل کشور بهره‌گیری کرد.

مناطق آزاد و بین‌المللی‌سازی اقتصاد کشور

جهانی شدن درواقع بازتعریف جدیدی از نوع روابط بشری است که براساس آن متغیرهای زمانی و مکانی به عنوان عوامل ایجادکننده هر نوع رابطه‌ای دستخوش تغییر ماهوی شده است. در این میان می‌توان به متغیرهایی همچون تحولات صورت گرفته در تکنولوژی‌های ارتباطی و وسایل ارتباط جمعی و تغییرات صورت گرفته در وسایل حمل‌ونقل بین‌المللی میان قاره‌ای اشاره کرد که براساس آن نخست مسائل و رخدادهای نقاط مختلف جهان بر دیگر نقاط جغرافیایی اثرگذار می‌باشد؛ در عین حال افزایش سرعت و ایمنی حمل‌ونقل کالا و مسافر میان قاره‌ها از چندماه به چند هفته و یا چند ساعت، تمامی ساز و کارهای روابط اقتصادی و سیاسی میان کشورها را دستخوش تغییر ساخته است.

اگر تقسیم‌بندی‌های تحولات تمدن بشری را براساس انقلاب‌های کشاورزی-صنعتی و انقلاب فناوری و ارتباطات، و همچنین تقسیم‌بندی تحولات تمدن بشری را به تمدن‌های کلاسیک، مدرن و فرامدرن یا پست مدرن تقسیم‌بندی کنیم، وجه مشترک این دو نوع تقسیم‌بندی، تغییر و تحولات صورت گرفته در تکنولوژی‌های ارتباطات بشری است که برآمده از ابزار نوینی است که نوع روابط را نیز دستخوش تحول نموده است. به طور مثال در اقتصاد کشاورزی، نوع روابط کار براساس شیوه تولید غیرسوداگرانه‌ای است که فروش و بازاریابی محصولات تولیدی را در شعاع جغرافیایی محدودی جستجو می‌کند؛ این شیوه تولید، نوع روابط کار و به ویژه بازاریابی متفاوتی را طلب می‌کند.

در همین راستا در دوران انقلاب دیجیتال و سایبری شدن جهان، دانش و صنعت مرز جغرافیایی و فرهنگ متمایزی ندارد و یک محصول در بستر اینترنت در نقاط مختلف جهان تولید می‌شود؛ الگویی که در این فضا می‌توان دلیل همه‌گیری ویروس کرونا تحلیل نمود.

بی‌تردید یکی از مهم‌ترین مولفه‌های جهانی شدن، جهانی شدن اقتصاد است؛ به این معنا که کشورهای جهان اول برای کاستن از هزینه تولیدات خود در رقابت‌های جهانی و دستیابی سریع و تضمین شده به بازارهای یک کشور یا چندین کشور، اقدام به ایجاد خطوط تولید کالاهای خود در کشورهای مقصد کالاهای خود نمودند. البته این سرمایه‌گذاری برای آنها دستاوردهایی همچون تداوم ارتباط و وابستگی کشورهای توسعه نیافته و یا درحال توسعه را نیز به همراه داشت و برای کشورهای مقصد نیز جذب سرمایه‌گذار، اشتغال‌زایی و برون‌رفت از فضای ذهنی و اجتماعی ناشی از عقب‌ماندگی‌های گذشته را تداعی می‌کرد.

فرآیند جهانی شدن در عرصه‌های اقتصادی، دستاوردهایی چون جهانی شدن سرمایه و سرمایه‌گذاری، گسترش و تنوع‌بخشی به تکنولوژی‌های جدید تولید، افزایش آگاهی عمومی از فرصت‌ها و چالش‌های تولید و تجارت در سطح منطقه‌ای با نگاهی بین‌المللی و لزوم پذیرش رژیم‌های واحد همکاری‌های اقتصادی همراه با تضمین منابع و محصولات تولیدی سرمایه‌گذار را الزامی نموده است.

اما مناطق آزاد ایران و جهانی شدن را می‌توان بر این اساس تبیین کرد که: اولا؛ کارکردها و کارویژه مناطق آزاد ظرف پنج‌دهه اخیر را باید جزء ادبیات همکاری‌های منطقه‌ای و منطقه‌گرایی در روندهای جهانی شدن مورد تجزیه و تحلیل قرار داد که براساس آن با عنایت به روند روبه گسترش نقش سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی در روابط اقتصادی داخلی و خارجی کشورها، دولت‌ها طی این مدت اقدام به تشکیل بلوک‌های منطقه‌ای با کشورهای همجوار به منظور گذار از کشورهای همسود به بلوک‌های همسو نمودند تا جایگاه اقتصادی خود را در رقابت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای حفظ نمایند.

ثانیا؛ از منظر قوانین (علی‌رغم عدم اجرای کامل و حذف برخی قوانین و مقررات)، مناطق آزاد ایران نزدیک‌ترین قوانین داخلی ایران برای جذب سرمایه‌گذار خارجی است که باید تمام و کمال از سوی همه نهادهای دولتی و افرادی ذی‌نفوذ سیاسی مورد احترام قرار گیرد، این ظرفیت را باید مورد توجه و تبلیغ قرار داد.

ثالثا؛ ویژگی‌هایی از مناطق آزاد ایران در چارچوب مصادیق جهانی شدن قابل تطبیق می‌باشند که از آن میان می‌توان به تنوع قومی و فرهنگی و دارا بودن قرابت‌های قومیتی با کشورهای همسایه و نزدیکی مراکز تولید و پردازش کالا به مبادی ورودی و خروجی محصولات تولیدی اشاره کرد. نکته متمایزی که در الگوی تولید ایرانی (به دلیل بعد مسافت چند صد کیلومتری میان مراکز تولید و مناطق ورود مواد اولیه و صدور کالاهای تولیدی) موجبات افزایش هزینه قیمت تمام‌شده تولید و در نتیجه کاهش رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی شده است.

رابعا؛ مناطق آزاد برخلاف مدیریت متمرکز و در عین حال چندبخشی در اجرا و نظارت قانون در سرزمین اصلی ایران که به طولانی بودن فرآیند و بوروکراسی اداری ارائه خدمات به سرمایه‌گذاران منجر می‌شود، دارای مدیریتی واحد و متمرکز در یک سازمان می‌باشند (به ویژه طبق ماده۲۷ قانون) که مسیرهای تصمیم‌گیری و اجرا نه از تهران، بلکه در همان منطقه و با تکیه بر توانمندی‌های محلی و استانی شکل می‌گیرد.

خامسا؛ با توجه به بعد جغرافیایی با قطب‌های سیاسی و اقتصادی داخلی، می‌توان مناطق آزاد را الگویی برای اجرای معاهدات و توافق‌نامه‌های همکاری خارجی کشور قرار داد، تا علاوه‌بر قابلیت اجرای دقیق‌تر در محدوده جغرافیایی کوچک، امکان نظارت دقیق‌تر و رعایت الزامات پدافند غیرعامل را با کمترین اثرات سوء، قابل احصاء باشد.

سادسا؛ شرایط تحریمی کشور در دهه نود به جز وقفه‌ای کوتاه در دوره اجرای برجام، به سمت سخت و همه‌جانبه شدن حرکت کرده است، در نتیجه باید با بهره‌برداری از فرصت‌هایی که در قالب بند یازده و حتی ده و دوازده منشور اقتصاد مقاومتی که از سوی مقام معظم رهبری تصریح شده و ظرفیتی که در مجلس وجود دارد، با هم‌افزایی بخش خصوصی و سازمان‌های عامل مناطق آزاد نسبت به برگزاری جلسات کاری مشترک به منظور برون‌رفت از شرایط تحریمی با تکیه بر مزیت‌های نسبی و رقابتی مناطق آزاد در مسیر گسترش همکاری‌ها با کشورهای همسایه دریایی و یا سرزمینی گام برداشت.

در پایان باید تصریح کرد، هنر ما در هدر دادن مزیت‌ها و تبدیل فرصت‌ها به تهدید است، باید از موقعیت جغرافیایی کشور که به آن مزیت‌های رقابتی قابل توجهی در عرصه ترانزیت کالا میان کشورهای هند، چین و روسیه با کشورهای اروپایی و کشورهای فوق به همراه ترکیه با شرق و جنوب آسیا اعطا نموده، استفاده کرد؛ باید پذیرفت که علی‌رغم همه تحدید و تهدیدات آمریکا و کشورهای همسوی او در منطقه، می‌توان امتیازهای قابل‌توجهی در عرصه شکستن تحریم و تحقق فرصت‌ها و مزیت‌های متنوع موجود برای نسل کنونی و آینده به‌دست آورد؛ یعنی تبدیل تهدیدات بزرگ به فرصت‌های عظیم ملی.

هفته‌نامه اقتصادی، اجتماعی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مرضیه حسینی
زیرنظر: شورای سردبیری
اخبار مناطق آزاد
قشم
آدرس دفتر مرکزی: تهران، میدان هفت تیر، ابتدای خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان مشاهیر، پلاک ٦٤ ، واحد ٥
تلفن: ٨٨٨٤١٦٤٨ فکس: ٨٨٨١٤٧٣٣
چاپ: گل آذین - ٦٦٧٩١٣٦٩ بازرگانی و توزیع: موسسه آزاد کهن قشم

با حضور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم صورت پذیرفت:

آغاز سومین مرحله از عملیات اجرایی طرح مسکن جوانان در ۵روستای جزیره قشم

سومین مرحله کلنگ‌زنی طرح مسکن جوانان در پنج روستای جزیره قشم با وسعت ۱۵،۳۵۵ هکتار، با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم برگزار شد.

افشار فتح‌الهی در این مراسم که با حضور مسئولان کشوری و استانی برگزار گردید، با اشاره به اولویت‌های سازمان متبوع خود اظهار داشت: هدف ما از اجرای این طرح، صاحب‌خانه کردن جوانان جزیره قشم است.

وی افزود: تاکنون کلنگ ساخت مسکن جوانان در ۱۴روستای قشم عملیاتی شده و سازمان منطقه آزاد قشم در این طرح، هیچ‌گونه هزینه‌ای بابت زمین نخواهد گرفت و با همت بنیاد مسکن نیز تسهیلات ویژه‌ای برای ساخت به جوانان جزیره تعلق گرفته است.

این مقام‌عالی همچنین با تاکید بر محدودیت زمین در جزیره قشم اذعان نمود: به‌منظور حفظ ذخایر برای نسل‌های آینده، برنامه‌ریزی ما برای توسعه شهری به شیوه بلندمرتبه‌سازی است تا با کمترین توسعه افقی، بیشترین فضای شهری برای اسکان مردم استحصال شود.

فتح‌الهی، گام دوم برای تامین معیشت جوانان جزیره را ایجاد فضای اشتغال دانست و ادامه داد: قشم این ظرفیت را دارد که نه‌تنها برای بومیان قشم، که برای تمامی جوانان استان هرمزگان اشتغال پایدار ایجاد کند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان ابراز امیدواری کرد که با همراهی نمایندگان مجلس، امسال در تنظیم برنامه هفتم توسعه، مشوق‌های اصلی مناطق آزاد به استناد قانون احیاء شده و کشور شاهد جهش توسعه‌ای در مناطق آزاد باشد.

در ادامه این مراسم، نماینده مردم هرمزگان در مجلس شورای اسلامی نیز ضمن تقدیر از مدیریت فتح‌الهی در رأس سازمان منطقه آزاد قشم گفت: اجرای طرح مسکن جوانان، حاکی از نگاه توسعه‌دهنده این مجموعه و در راستای سیاست‌های نظام و دولت است.

احمد مرادی افزود: تمام تلاش ما به‌عنوان منتخبان مردم، پیگیری مطالبات مردمی و کمک به اجرا شدن مسئولیت‌های دولت و سازمان‌ها است.

همچنین، شیخ عبدالرحیم خطیبی امام‌جمعه اهل سنت قشم، از طرح مسکن جوانان قشم به‌عنوان یکی از زیرساخت‌های اشاره شده در بیانیه گام دوم انقلاب یاد کرد و بیان داشت: اجرای طرح مذکور مصداق امیدبخشی به بدنه جامعه بنابه فرمایش مقام معظم رهبری است.

براساس این گزارش، با این کلنگ‌زنی، ۳۷۷نفر از جوانان واجدالشرایط در ۵روستای دولاب، دوربنی، تم‌سنتی، خالدین و توریان صاحب مسکن شدند.

لازم به ذکر است، در این مرحله، ۲۶جوان متقاضی در زمینی به وسعت ۸هزار و ۵۵۲مترمربع در روستای دوربنی، ۲۰۳نفر در ۷،۲هکتار در روستای دولاب، ۶۷نفر در ۳،۳هکتار در روستای توریان و ۸۱متقاضی جوان دو روستای تم‌سنتی و خالدین در ۴هکتار زمین، از تسهیلات مسکن استفاده خواهند کرد.

این درحالی است که در ۲۶خردادماه امسال نخستین پروژه مسکن جوانان جزیره قشم در روستای باسعیدو در زمینی به مساحت ۷هکتار و در ۳۱تیرماه نیز دومین مرحله کلنگ ساخت با ۴۹۹واحد در فاز دوم پروژه مسکن جوانان جزیره قشم، به مساحت ۲۳۵هزار و ۸۰۰مترمربع بر زمین خورد.

گفتنی است، کلنگ ساخت ۴طرح تامین مسکن جوانان در ۵روستای توریان، دوربنی، دولاب، خالدین و تم‌سنتی با حضور افشار فتح‌الهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، احمد مرادی نماینده مردم هرمزگان در مجلس شورای اسلامی، شیخ عبدالرحیم خطیبی امام‌جمعه اهل سنت قشم، شیخ محمدعلی امینی مدیر مدرسه علوم دینی بندر لنگه، رضا صفایی رئیس دادگستری، امید مهدوی مجد دادستان، فرماندهان نیروهای نظامی و انتظامی به همراه جمعی از معاونان و مدیران سازمان منطقه آزاد قشم، معتمدان و مدیران شهرستان بر زمین زده شد.

در دیدار دکتر افشار فتح‌الهی با قائم‌مقام رئیس سازمان صداوسیما مطرح شد:

ایجاد فضای اقتصادی نوین در بخش ملی و فراملی با راه‌اندازی رادیو قشم

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: جزیره قشم پایگاهی برای انعکاس رویدادهای کشور در حوزه خلیج‌فارس است.

افشار فتح‌الهی در دیدار با قائم‌مقام رئیس سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران در امور اقتصادی، با اشاره به جایگاه منطقه‌ای جزیره قشم بیان داشت: جزیره قشم به عنوان یک نقطه مرزی در جنوب ایران، ظرفیت مبدل شدن به پایگاهی برای انعکاس رویدادهای کشور در حوزه خلیج‌فارس را دارد.

وی افزود: با راه‌اندازی ایستگاه رادیویی قشم، فضاهای اقتصادی جدیدی در بخش ملی و فراملی این جزیره توسعه می‌یابد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان از آمادگی سازمان متبوع خود جهت همکاری با سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی در زمینه ساخت استودیو و بخش‌های سخت‌افزاری خبر داد و خاطرنشان کرد: ما آماده هرگونه همکاری برای تسریع در روند راه‌اندازی ایستگاه رادیویی قشم هستیم.

در ادامه، قائم‌مقام رئیس سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران در امور اقتصادی نیز با تاکید بر توان جزیره قشم اظهار داشت: آینده فضای رسانه‌ای قشم روشن است.

حسین رضی ادامه داد: قشم می‌تواند در حوزه اینترنت با محوریت تولیدات مردمی، به همبستگی درونی و جذب مخاطب کمک شایانی کند.

گفتنی است، در این جلسه رضا علیدادی معاون توسعه فناوری رسانه سازمان صداوسیما، حمیدرضا غیاثوند مدیر کل فرستنده‌های رادیویی سازمان صداوسیما، عادل پیغامی عضو هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم و حسین مرادی مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل این سازمان حضور داشتند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم تصریح کرد:

رعایت حقوق عامه و قوانین زیست‌محیطی؛ وظایف مورد تاکید سرمایه‌گذاران در قشم

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: در دولت مردمی، رعایت حقوق عامه و فعالیت در چارچوب شرایط قانونی و زیست‌محیطی یکی از وظایف موردتاکید سرمایه‌گذاران است.

افشار فتح‌الهی در جلسه دیدار با اعضای شورای اسلامی روستای گوری جزیره قشم بیان داشت: در دولت سیزدهم قدرت در دست مردم است و نباید هیچ‌گونه نگرانی بابت تضییع حقوق از سوی هیچ بخشی را داشته باشند.

وی با اشاره به فعالیت سرمایه‌گذاران حوزه شیلات در جزیره اظهار کرد: ما خواستار تغییر تدریجی سیستم پرورش میگو از روش سنتی به روش متراکم، از سوی فعالان شیلاتی جزیره هستیم؛ چراکه این شیوه پرورش یکی از بدترین روش‌ها در مبحث تولیدات شیلاتی است.

به گفته فتح‌الهی؛ سیاست جاری سازمان منطقه آزاد قشم، صدور مجوز به فعالیت‌های پرورش میگو به شیوه سنتی را رد کرده و ادامه کار سرمایه‌گذاران در این حوزه را منوط به رعایت اصول قانونی و زیست‌محیطی، رعایت حریم دریا و جاده و موکدا رعایت حقوق عامه مردم کرده است.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان تاکید کرد: هر سرمایه‌گذاری که در این چارچوب حرکت نکند، مشمول ابطال مجوز و قراردادهای فعالیتی می‌شود.

گفتنی است، در جلسه دیدار رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با اعضای شورای اسلامی روستای گوری، بخشی از مشکلات این روستا در حوزه‌های اجتماعی، سلامت و رفاهیات ساکنان این روستا، مورد گفتمان قرار گرفت.

با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم انجام شد:

افتتاح فاز توسعه شرکت دانش‌بنیان زیست پالایشگاه ریزجلبک قشم

فاز توسعه تولید جلبک دونالیئلا سالینا در شرکت دانش‌بنیان زیست پالایشگاه ریزجلبک قشم، در مساحتی حدود هفت‌ونیم هکتار در استخرهای روباز، با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در جزیره قشم افتتاح شد.

با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و جمعی از مدیران این سازمان، فاز توسعه جلبک دونالیلا سالینا در بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده ریزجلبک کشور در جزیره قشم افتتاح گردید.

براساس این گزارش، شرکت دانش‌بنیان زیست پالایشگاه ریزجلبک قشم در سالی که به فرمان مقام معظم رهبری با شعار «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» نامگذاری شده است؛ در زمینی به مساحت ۱۰۰هکتار و سرمایه‌گذاری بالغبر ۲۵۱میلیارد تومان، ضمن توسعه فعالیت‌های مبتنی‌بر پژوهش و فناوری، برای ۴۳نفر اشتغال‌زایی به همراه داشته است.

این شرکت در فاز تولید ریزجلبک اسپیرلینا با ظرفیت ۲،۵تن در هکتار در طول یک‌ماه، به شیوه پرورش در حوضچه‌های روباز، توانسته در صنعت غذایی و دارویی کشور نقش‌آفرینی کند.

با افتتاح فاز تولید جلبک دونالیئلا سالینا با ظرفیت تولید ۵۰۰کیلوگرم بر هکتار در طول یک‌سال، این شرکت توانسته در مبحث صنعت غذایی و آرایشی و بهداشتی نیز تحول‌آفرین باشد.

در این فاز به مساحت ۷،۵هکتار، برای ۱۲نیروی بومی اشتغال‌زایی شده است.

همچنین، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم از بخش‌های پرورشی و آزمایشگاهی این شرکت بازدید و دستوراتی در راستای حل مشکلات و توسعه این مجموعه صادر نمود.

گفتنی است، شرکت دانش‌بنیان زیست پالایشگاه ریزجلبک قشم یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های حوزه زیست فناوری در خاورمیانه است که تمرکز آن بر روی کشت پرورش و تکثیر ریزجلبک‌ها و انواع آبزیان می‌باشد.

شایان ذکر است، این شرکت با دارا بودن تجربه تحقیقاتی و دانش فنی پرورش جلبک‌های آب شور و شیرین، توانسته محصولات متنوع دانش‌بنیان را تولید و در زمینه ارتقاء تولید ملی و اقتصاد دانش‌بنیان گام بردارد. محصولات این شرکت دارای کاربردهای متنوعی در صنایع غذایی، دارویی، آرایشی و بهداشتی است که می‌تواند آغازگر تحولی در حوزه این‌گونه تولیدات، در کشور باشد.

در نشست دکتر فتح‌الهی با دهیار و اعضای شورای اسلامی روستای کووه‌ای عنوان شد:

ضرورت توسعه زیرساخت‌های گردشگری و فرهنگی روستای کووه‌ای جزیره قشم

در سلسله نشست‌های رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با دهیاران و اعضای شورای اسلامی روستاهای جزیره؛ دهیار، اعضای شورا و چندتن از نخبگان روستای کووه‌ای طی جلسه‌ای با افشار فتح‌الهی، چالش‌ها و راهکارهای توسعه فعالیت‌های گردشگری، فرهنگی و اقتصادی جزیره بررسی شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در این جلسه بیان داشت: روستای کووه‌ای در مسیر تردد گردشگران قرار دارد و وجود طبیعت بکر و سواحل زیبا، ظرفیت این روستا را برای تبدیل به مقصد گردشگری دوچندان کرده است.

افشار فتح‌الهی ادامه داد: توسعه زیرساخت‌ها و ارتقای صنعت سبز گردشگری در این روستا موجب ایجاد شغل‌های پایدار و مولد و حذف مشاغل کاذب و فصلی خواهد شد.

وی با تاکید بر ضرورت تکمیل کمپ‌پارک و افزایش مجموعه‌های بوم‌گردی کووه‌ای، اذعان نمود: ایجاد اماکن اسکان و اقامت گردشگران در این روستا و ارتقای زیرساخت‌های رفاهی، کووه‌ای را به یکی از روستاهای مقاصد گردشگری تبدیل می‌کند.

به گفته مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم؛ استفاده از ظرفیت وب و فضای مجازی برای معرفی کووه‌ای به گردشگران داخلی و خارجی، موضوع مهم دیگری است که باید مدنظر قرار گیرد.

فتح‌الهی همچنین با تاکید بر لزوم نمایشگاه عرضه مستقیم صنایع‌دستی، اظهار کرد: باید با حذف واسطه‌ها، شرایط را سمتی پیش برد که بیشترین سود نصیب تولیدکننده شود و قیمت برای گردشگران نیز کاهش یابد.

وی بیان داشت: به همین منظور به‌دنبال راه‌اندازی نمایشگاه عرضه مستقیم محصولات صنایع‌دستی در شهر قشم و اختصاص غرفه به هر یک از روستاها هستیم و همزمان در روستاها نیز باید این شرایط فراهم گردد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان ضمن ابراز تحسین از انتخاب کووه‌ای به عنوان روستای نمونه قرآنی، خاطرنشان کرد: فعالیت‌های فعالان فرهنگی کووه‌ای درخور تقدیر است و تلاش می‌کنیم بستر توسعه این اقدامات را با همکاری مردم روستا فراهم نماییم.

با حضور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم انجام پذیرفت:

آغاز بهره برداری از شرکت پرورش میگو فوق‌متراکم کیان‌یزدان قشم

بهره‌برداری از ۶۶مخزن پرورش میگو به شیوه فوق‌متراکم شرکت کیان‌یزدان قشم، با حضور افشار فتح‌الهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم آغاز شد.

براساس این گزارش، شرکت کیان‌یزدان قشم با فعالیت در حوزه پرورش میگو به شیوه فوق‌متراکم در ۱۰هکتار وسعت و سرمایه‌گذاری ۲۴۰میلیارد ریالی، سعی کرده باتوجه به محدودیت منابع زمین در جزیره قشم، به بالاترین نرخ فعالیت در هر هکتار دست یابد.

این شرکت با توان تولید ۶۴تن میگو در هر هکتار، ۲۵۰مخزن پرورش دارد که با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، در مرحله آزمایشی کار خود، ۶۶مخزن را به بهره‌برداری رساند.

گفتنی است، انتظار برداشت از مخزن‌های به بهره‌برداری رسیده، مقدار ۳۰تن میگو است که به منظور تامین امنیت غذایی، به بازار کشور عرضه خواهد شد.

شایان ذکر است، این شرکت قصد دارد پس از بهره‌برداری کامل، وارد عرصه صادرات شده و در چرخه ارزآوری برای کشور، نقش‌آفرین باشد.

اخبار منطقه آزاد قشم

رئیس یگان حفاظت از اراضی ملی، دولتی و اجراییات سازمان منطقه آزاد قشم اعلام کرد:

رفع تصرف بیش از ۱،۳میلیون مترمربع از اراضی در جزیره قشم

رئیس یگان حفاظت از اراضی ملی، دولتی و اجراییات سازمان منطقه آزاد قشم گفت: از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان مردادماه سال جاری، بیش از یک میلیون و ۳۹۴هزار و ۸۸۵مترمربع از اراضی خالصه در جزیره قشم رفع تصرف شده است.

مصطفی مازندرانی با بیان این مطلب، اظهار داشت: ارزش تقریبی اراضی رفع تصرف شده، بیش از ۷هزار و ۹۹۶میلیارد و ۹۵۹میلیون ریال است که پس از رفع تصرف، به بیت‌المال اعاده شد.

وی افزود: همچنین در مردادماه امسال، بیش از ۸۷هزار و ۸۲۲مترمربع از اراضی خالصه جزیره قشم به ارزش بیش از ۵۳۰میلیارد و ۹۶۲میلیون ریال رفع تصرف شده است.

رئیس یگان حفاظت از اراضی ملی، دولتی و اجراییات سازمان منطقه آزاد قشم اذعان نمود: رفع تصرفات صورت گرفته در نقاط مختلف جزیره قشم و عمدتا به دلیل ساخت و ساز غیرمجاز در مناطقی همچون شهر درگهان و روستای نقاشه انجام شد.

به گفته مازندرانی؛ این رفع تصرفات به دستور کتبی دادستان عمومی و انقلاب شهرستان قشم و با هدف احقاق حقوق مردم و مقابله با زمین‌خواری انجام شده است.

وی توضیح داد: تخریب ساخت و سازهای غیرمجاز موجود در اراضی خالصه و ساحلی جزیره قشم توسط یگان حفاظت از اراضی ملی، دولتی و اجراییات منطقه آزاد قشم و با همکاری ماموران نیروی انتظامی و دریابانی اجرایی گردیده است.

مازندرانی اظهار کرد: رفع تصرفات صورت گرفته در اراضی سطح جزیره قشم اکثرا شامل دیوارچینی، پی‌سنگی، سد و بندخاکی و ساخت و سازهای غیرمجاز بوده و کلیه رفع تصرفات انجام شده در روستاها نیز خارج از محدوده طرح هادی روستا می‌باشد.

رئیس یگان حفاظت از اراضی ملی، دولتی و اجراییات سازمان منطقه آزاد قشم در پایان با اشاره به اینکه یکی از گلوگاه‌های فساد، تصرف اراضی ملی و دولتی است، تاکید کرد: براساس اهداف و اولویت‌های تعریف شده توسط مدیریت سازمان منطقه آزاد قشم و با دقت‌نظر مسئولان قوه قضاییه، با هرگونه زیاده‌خواهی و تخلف در این خصوص، قاطعانه و بدون اغماض برخورد خواهد شد.

سرپرست مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم خبر داد:

برگزاری دوره آموزشی راهنمای محلی در جزیره قشم

سرپرست مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم از برگزاری دوره آموزشی راهنمای محلی (بلد بومی) در جزیره قشم خبر داد.

ایوب زارعی با اعلام این خبر گفت: دوره آموزشی بلد محلی با هدف آموزش مهارت و توان‌افزایی علاقه‌مندان و راهنمایان گردشگری برگزار گردید.

وی ادامه داد: فراگیران این دوره، ۱۰سرفصل آموزشی ازجمله مفاهیم و اصطلاحات میراث فرهنگی و گردشگری، قوانین و مقررات مربوط به حفظ میراث، جغرافیای جهانگردی و اکوتوریسم و جاذبه‌های تاریخی و میراث فرهنگی را فراگرفتند.

به گفته سرپرست مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم؛ آشنایی با فنون راهنمای تور، تاریخ و فرهنگ اقوام، اصطلاحات انگلیسی در زمینه گردشگری، صنایع‌دستی، بهداشت سفر و کمک‌های اولیه و آموزش عملی اجرای تور، از دیگر مباحث ارائه شده در این دوره آموزشی بوده است.

زارعی اظهار داشت: در دوره بلد بومی قشم، ۹۶داوطلب، هر یک در ۷۰ساعت شامل ۶۲ساعت آموزش نظری و یک سفر نیم‌روزه سرفصل‌های پیش‌گفت را آموزش می‌بینند.

سرپرست مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: دوره‌های راهنمای محلی تحت نظارت این مدیریت با هدف ارتقای صنعت سبز گردشگری و کمک به تسریع فرآیند جهانی شدن جزیره قشم برگزار می‌شود و در پایان، هر یک از افراد شرکت‌کننده گواهی‌نامه معتبر دریافت می‌نمایند.

مدیر محیط‌زیست سازمان منطقه آزاد قشم عنوان کرد:

مشارکت جامعه محلی قشم در حفاظت از ذخیره‌گاه زیست‌کره حرا

مدیر محیط‌زیست سازمان منطقه آزاد قشم از مشارکت فعال جامعه محلی و روستانشینان جزیره قشم در حفاظت و توسعه جنگل‌های حرا که به‌عنوان ذخیره‌گاه زیست‌کره شناخته می‌شوند، خبر داد.

سیدهاشم داخته افزود: یکی از برنامه‌هایی که با هدف حفاظت از منابع طبیعی و بهره‌برداری خردمندانه از این منابع در جزیره انجام می‌شود، پروژه بذرچینی حرا جهت کاشت، توسعه و حفاظت از جنگل‌های حرای قشم می‌باشد.

وی ادامه داد: این برنامه دوسال است که در روستای گوران شروع شده و در سال اول ۲۰۰اصله نهال حرا کاشته شد و تاکنون تعداد این نهال‌ها به ۶هزار اصله افزایش پیدا کرده و ۴۰کودک در کاشت و نگهداری این نهال‌ها مشارکت دارند.

داخته اظهار کرد: علاقه‌مندان به محیط‌زیست و گردشگران در زمستان می‌توانند تعدادی از این نهال‌ها را تهیه و به نام خود در بستر گلی بانام محلی، «سر زور زوما» بکارند.

مدیر محیط‌زیست سازمان منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: برنامه امسال ما آموزش و مشارکت هرچه بیشتر افراد از داخل و خارج روستا می‌باشد تا افراد علاوه‌بر اینکه بذرهای حرا را جمع‌آوری می‌کنند، درخصوص فعالیت‌های گردشگری روستا، معماری پایدار و نقش گردشگری در اکوسیستم حرا آشنا شوند.